JAANUAR

teekäija

01.2017
hind 3 €
www.teek.ee

KRISTLIK AJAKIRI
AASTAST 1904

Radikaalse reformatsiooni kännumurdjad

5 presidenti hindasid Liidu ühtsust

Kuidas on olla abielus pastoriga?

Jakob Remmel kutsub pühenduma

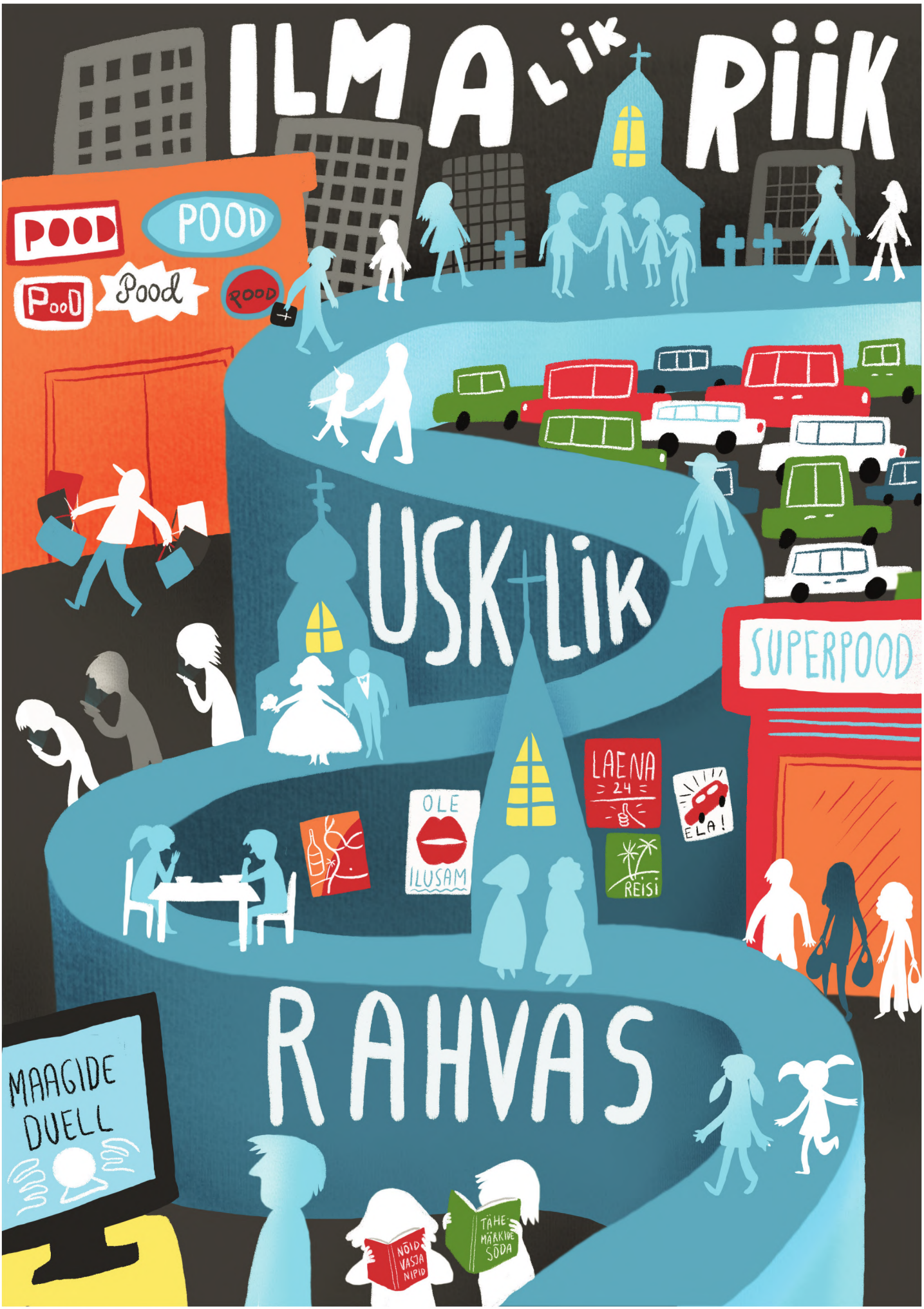
ILMALIK RIIK
POOD
POOD
Pood
Pood
POOD
USKLIK
SUPERPOOD
LAENA 24
ELA!
OLE ILUSAM
REISI
RAHVAS
MAAGIDE DUELL
NÕID VÄSJA NIPID
TÄHE-MÄÄKIDE SÕDA

6–7 Need õhtud, mil lapsed tulid koju, väsinud ja näljased, võtsid hingetuks, või veel parem sõna oleks „hingeldama". Ise olin ka väsinud, ja teinekord võisin enesehaletsusest nutma puhkeda, kuid eks ka sellise eluga harju ära. Mida aga ei tahtnud, oli see, et kool ja küla kasvataks lapsi. Foto: Märt Saar

14–15 28. detsembrist 1. jaanuarini kogunesid Kuressaare Siioni kirikus pea 150 noort üle Eesti „Julge Särada" konverentsile. Mitte lihtsalt selleks, et üheskoos kirikuseinte vahel särada, vaid peale juhatust ja julgustust mindi linna erinevatesse paikadesse, et jagada Jumala armastust nii sõnades kui tegudes. Foto: Markus Mäemets

27 „Jõuluks koju" – kohtumispäev 10. detsembril 2016 – oli Viljandi baptistikoguduse tänukummardus, et öelda meie armsatele liikmetele (olenemata sellest, kas nad elavad Viljandis või mujal, kas nad käivad koguduses või mitte), et Sa oled oluline ja väga armastatud nii Jumala kui ka meie poolt. Foto: Riina Ani

SISUKORD

- Esikaas. Eliza Kobini kujundus.
- Tagakaanel. Vaade Kohila alevikule – EKB Liidu 24. suvefestivali 2017 toimumispaigale. Droonifoto: Arpad Joosep Kääramees

2 „Ilmalik riik ja usklik rahvas" Elina Sildre

4 Kehra kogudus avas uksed Anija vallavalitsusele Indrek Luide

5 Võtame aasta juhtmõtteks: „Järgime Jeesust!" Erki Tamm

6 Ene Paldre: „Oh kaunis hetk, oh viibi veel…" Märt Saar

8 Kuidas on olla abielus pastoriga? Hele-Maria Taimla

10 Pühendumisel on suur tulevik Jakob Remmel

12 Jüngriks olemine I. Jumal – illusioon või reaalsus? Joosep Tammo

14 „Julge Särada" Kuressaares aastavahetusel Helina Voogne

16 Radikaalse reformatsiooni kännumurdjate pärand I Andres Saumets

18 Viis aastat palvekliinikute tööd Eestis Anton Tuul

20 Vastab Tõnu Lehtsaar

21 Miks me laulame „Ma otsustasin järgida Jeesust"? Helari Puu

22 Viis presidenti hindasid Liidu ühtsust Toomas Vardja

24 In memoriam Valter Toompuu Margus Mäemets

25 Kalju koguduse jõuluteenistus ETV-s

25 Mähe baptistikogudus oma kodus

25 Antsla kogudus ristis seitse noort

25 Mille poolest oli Mooses kõigist üle? Ristsõna

26 Seminari värske koduleht kutsub uudistama Viljar Roosimaa

27 Viljandi kogudus tuli jõuluks koju Sille Varblane

28 EKB Liidu ühisüritused 2017

Pastor Indrek Luide ja vallavanem Arvi Karotam. Foto: Lilian Aun

Meie koguduse soov on olla valla probleemsete küsimuste puhul eestpalvetajaks.

Kehra kogudus avas uksed Anija vallavalitsusele

Indrek Luide, Kehra koguduse pastor

Pühakiri ütleb, et me palvetaksime ülemate ja kuningate eest, et meil oleks hea põli. Suhe ümbruskonnaga määrab sageli koguduse kuuldavuse ja innukuse.

Üsna pea peale Kehra koguduse vaimuliku ametisse asumist helistasin Anija vallavanem Arvi Karotamile ja palusin kohtumist. Kutse võeti vastu ja vallavanem valis kohtumispaigaks kogudusemaja. Jagasime koos juhatuse esimehe Hannes Pikkeliga infot meie tegevuse ja tulevikuplaanide kohta. Tegime ettepaneku kohtuda edaspidigi kaks korda aastas. Meiepoolseks sooviks on osaleda valla tegemistes ja olla probleemsete küsimuste puhul eestpalvetajaks.

2016. aastal külastas vallavanem kogudust mais ja detsembris. Olulise eestpalvena esitas ta maikuus valla poolt miljonilise projekti rahastuse küsimuse. Taotluse positiivne tulemus sõltus ilmselt ka eestpalvetest. Tore oli detsembris kuulda, et tänu sellele projektile on Kehras valgustatud kergliiklustee ja kunstmuruga jalgpallistaadion.

Oktoobris ootasime avatud südame ja kaetud lauaga külla kogu vallavalitsust. Kohale tuli kümme erineva tööharu esindajat, kelle seas olid arenguosakonna juht, ehitusala spetsialistid, noorsootöö esindajad, väärteomenetleja ja muidugi vallavanem. Tutvustasime neile koguduse ajalugu, tänapäeva ja tulevikuplaane. Laulsime üheskoos Kehra kauaaegse pastori Heldur Toominga loodud laulu „Täis tänu, süda hõiskab". Muusikalembeline vallavanem uuris täpsemalt laulu saamisloo kohta. Samas palusime vallavalitsuse uuele hooajale Issanda õnnistust.

Seejärel liikusime koosolekusaalist maja uudistama. Kuna vaid vähesed olid hoonet pärast koguduse kasutusse tulekut (1994) külastanud, oli üllatusmomente ja avastamist palju. Oli neid, kes mäletasid, kus asus kunagi sovhoosi esimehe kabinet, mis on nüüd hoopis elutoaks kohandatud. Ringkäigu ajal tutvustasime koguduse erinevaid tööharusid ja vastasime arvukatele küsimustele. Näiteks noortetöö kohta päriti, ega noored omapäi tegutsedes pahandusi ei tee. Samuti uuriti koguduse majanduslikke võimalusi sellise suure maja ülalpidamisel.

Kui Anija vallavanem kogudust detsembris külastas, jagasime taas vastastikku rõõme ja muresid. Võtsime jällegi valla uued ettevõtmised oma eestpalvetesse. Valla tervitussõnad edastas ta jõulukaardiga, millega käis kaasas rahaline toetus koguduse töö edendamiseks. See oli meie jaoks suur tunnustus. Eelkõige valmistas rõõmu, et nad on meid kogudusena märganud ja oluliseks pidanud.

Kokkuvõtteks tahan kogudusi julgustada vallatöötajaid külla kutsuma – ja seda eriti väiksemates maapiirkondades. Ühelgi Anija valla töötegijal ei olnud hirmu tulla kogudusega kohtuma, pigem tuldi suure huvi ja avatud südametega. Suhtlemine mittekristlastega ei pea käima alati jumalateenistuslikus vormis. Kui julgelt mõelda ja kindlalt teada, et „kohalik kogudus on maailma ainus lootus, kui ta tegutseb õigesti" (Bill Hybels), siis muutub paikkonna üldine kultuur ning kirikust saab inimestele lähedane ja omane paik, kuhu on hea tulla.

Peale avasõnavõtte saime Aili Kulbi valmistatud kohvilauas lähemalt tuttavaks. Foto: Lilian Aun

teekäija

www.teek.ee
1/2017 (282)
ISSN 1736-1605
Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu väljaanne

Peatoimetaja: Ermo Jürma
Tel 56220045
e-post: ermo@teek.ee

Toimetusrühm:
Märt Saar, Toivo Tänavsuu, Leho Paldre, Hele-Maria Taimla

Keeletoimetaja: Tiiu Palm

Toimetuse aadress:
Koskla 18, 10615 Tallinn
Tel 6700698

Trükk: AS Rebellis

Kujundaja: Päivi Palts

TELLIMINE
- Teekäija kodulehelt: www.teek.ee
- pangaülekandega: Eesti EKBK Liit, Swedbank EE732200001120064572 (selgitusse: oma nimi ja aadress, kuhu ajakirja tellitakse)
- EEKBKL kantselei: tel 6700698
- koguduste kaudu

Tellimishinnad:

1 aasta (11 numbrit):	25 €
poolaasta (6 numbrit):	14 €
pastori- ja sõbratellimus:	20 €
Skandinaavia, Euroopa:	45 €
Kanada, USA:	60 €

Reklaamihinnad:

	1 lk	½ lk	¼ lk
4 värvi	64 €	42 €	25 €
2 värvi	38 €	22 €	13 €
1 värv	25 €	16 €	10 €

Võtame aasta juhtmõtteks: „Järgime Jeesust!"

■ Erki Tamm, EKB Liidu president

Kogu möödunud aasta intrigeeris mind Jeesuse vastus Peetrusele: „Kui ma tahan, et ta jääb minu tulekuni – mis see sinusse puutub? ***Sina järgne mulle****!" (Jh 21:22).*

Jeesuse jüngriks olemine Uue Testamendi lugudes tundub lihtne. Jeesus tuli ja kutsus. Kas praegusel ajal on siis teisti? Jeesus ütles: „Keegi ei saa tulla minu juurde, kui talle ei ole seda andnud Isa" (Jh 6:65).

Jüngriks saamise esimeseks sammuks ongi Jumala kutse vastuvõtmine, meeleparandus ja Jeesuse oma päästjaks ning elu valitsejaks tunnistamine. Seda pöördelist sündmust nimetatakse Piiblis uuestisünniks. See on Jumala poolt tehtav ime, kui meie sisse tuleb Püha Vaim.

Enne kui valitutest said „inimesepüüdjad" (Mt 4:19), pidid nad andma aega Jeesusele, kes jagas nendega Jumala juures kuuldut ja nähtut (Jh 8:26). Iga töö juures on oluline ettevalmistusprotsess. Nii ka vaimuliku teenimise puhul. See puudutab kas või päeva alustamist– Jumal saab sind kasutada niivõrd, kui sa oled hommikul lasknud temal rääkida sinu ellu oma sõnu.

Jüngriks saamise teine samm hakkab ilmnema jüngerliku elu käigus – sa oled vastanud Jeesuse kutsele ja oled olnud temaga. Oled otsustanud tema sõna kuulata ja jälginud, kes Jeesus on ja kuidas ta tegutses Uue Testamendi lugudes. Oled hakanud palves järjest julgemalt päris asjadest rääkima. Sa oled õppinud kuulma tema häält. Ühel hetkel hakkad märkama, et mõtled ja tegutsed nagu tema. Veel parem, kui seda märkavad sinu kaasjüngrid, kellega oled hakanud Jeesuse-osadust jagama. Ka Peetrust ja Johannest nähes tunti ära, „et need mehed olid olnud Jeesuse kaaslased" (Ap 4:13). Jüngri eesmärgiks ongi saada õpetaja sarnaseks.

Jüngriks ollakse Jeesust imiteerides, st Jeesuse tegusid tehes (Jh 14:12). Nii nagu Jeesus armastas meid patuste inimestena ja õpetas andestama eksinutele, hakkame meiegi seda oma suhetes rakendama. Õpime koostööd tegema Püha Vaimuga ja näeme, kuidas ta saab järjest konkreetsemalt meid juhtida ja võimestada. Jeesusesarnasteks tegudeks vajame üleloomulikku varustust (1Kr 12:7jj). Me vajame Püha Vaimu väge ka selleks, et olla rõõmusõnumi kuulutajad ja järgida ise Jeesuse eeskuju: „Minge siis, tehke jüngriteks kõik rahvad, ristides neid Isa ja Poja ja Püha Vaimu nimesse" (Mt 28:19).

Eelmise aasta lõpus tõstatus vaidlus ilmaliku riigi üle. On suurepärane, kui riigijuhid tunnistavad oma isiklikust usust ja mõjutavad sellega ühiskonda. Ka ateistlikest vaadetest saab osa ühiskonnast julgustust. Siiski ei määratle riigi usklikkust või ilmalikkust juhid, vaid see, kui palju on Jeesuse kutsele vastanuid, tema eeskujul elavaid ja Püha Vaimu väes tegutsevaid jüngreid Eestimaal. Kõigis ametites ja paikades. See on Jeesuse poolt esitatud väljakutse meile, et iga inimene võiks saada päästetud.). ■

Ene Paldre: „Oh kaunis hetk, oh viibi veel...”

Märt Saar, Tartu Risttee kogudus

Ene on rõõmus, et saab veeta rohkem aega lastega. Foto: Märt Saar

Tartus Tammelinnas olla üks maja, millel on lillat värvi uks. See on maja, kus on varasemalt elanud Kolgata koguduse pastoripered: Jürmad, siis Pillid ja nüüd Paldred. Mis puudutab lillat värvi, siis see pärineb koguduse tänase pastori Leho Paldre pintslitõmmetest, kes sellesse majja pea 18 aastat tagasi kolis. Siis oli ta veel 25aastane poissmees ja ehk ei osanud unistadagi, et ta seal oma tulevase naisega nelja tütart kasvataks.

Koputan uksele ja loodan elus esimest korda sellest sisse pääseda. Vist õnnestubki!

Ukse avab aga vanem härra, kel on valged juuksed ja kuldsed käed. Tuleb välja, et tegemist on koguduseliikmest ehitusmeistri Aare Luigega, kes teisel korrusel remonti teeb. Tema järel ilmub esikusse majaperemees ja pastor, alati suursuguste ning lugupidavate žestidega Leho. Räägime põgusalt ta kodu ajaloost ning kui täistund lööb, saabub trepist alla abikaasa Ene Paldre, näol võidukas naeratus. Ta on äsja toitnud nende neljandat last, 3kuust Ilse Margaretet, kes olla jäänud nagu kellavärk magama.

Seepeale kutsutakse mind köögilauda, kus ootab värske Napoleoni kook ja aurav kohv. See on rohkem kui olen soovinud ja nii lihtsalt olengi pääsenud Paldrete koju ning veel pastoriproua jutule!

Teil sündis äsja neljas laps. See on päris äge ju?
On küll. Olen mitu aastat mõelnud, et oleks tore kui beebi oleks taas majas. Ka tööalaselt oli see õige ajastus ja ma usun, et ma kedagi seal alt ei vedanud sellega. *(Ene töötas sealsamas, kus ta ka õppis, Tartu ülikoolis. Tema vastutusalad olid nii administratiivsed kui organisatoorsed ülesanded kunstide osakonnas.)*

Aga mõtled sa, mis saab edasi? Kui laps suurem, lähed sa sinna tagasi?
Tagasi tööle plaanin minna kolme aasta pärast, aga kas enam samale kohale, seda ei tea, sest siis on toimunud rektorivalimised ja mitmed ümberkorraldused. Eks ma jään ka senitehtust puudust tundma, eelkõige vabade kunstide professorite töö korraldamisest, sest seal sai kokku puututuda väga toredate inimestega. Sellised inimesed nagu Merle Karusoo, Arvo Pärt, Vello Salo ja paljud teised! Meeldis, et akadeemilisuse kõrval oli loomingulisust.

Kui Ene räägib, on ta rõõmsameelne. Istub sirge seljaga, ühelt poolt väärikalt, aga teisalt on valmis ka end kõrvalt vaatama ja enda üle naerma. Tartusse on ta tulnud Haapsalust, kasvades üles omakorda pastoriperes. Juttu rääkides jääb ta aeg-ajalt mõne ilusama eestikeelse sõnaga mängima, see paistab meeldivat talle.

Varem kui beebit ei olnud, siis olid tööl ja kodus ei saanudki olla? On nüüd teistmoodi?
Jah. Need õhtud, mil lapsed tulid koju, väsinud ja näljased, võtsid hingetuks, või veel parem sõna oleks „hingeldama”. Ise olin ka väsinud, ja teinekord võisin enesehaletsusest nutma puhkeda, kuid eks ka sellise eluga harju ära. Mida aga ei tahtnud, oli see, et kool ja küla kasvataks lapsi.

Aga kes sa oled? Identiteeti silmas pidades.
Ma ütleks kristlane ja ema. Abikaasa muidugi ka. Varasemalt vastanuks midagi tööalaselt, aga praegu mitte. Abikaasana olen eelkõige tagalahoidja, ja püüan mitte nii väga pildile jääda. Seekord see vist väga ei õnnestunud.

Väga ei õnnestunud tõesti. Me tegime mõned lood ka teistest pastorinaistest: Aili Roosimaast, Maali-Liina Remmelist ja Einike Pillist.
Einike Pilliga oleme sugulased. Aili Roosimaaga elasime tudengipõlves ühe aasta samas ühikatoas.

Einikese kõrval võib ka kergesti alaväärsust tunda, sest ta on nii võimekas ja aktiivne. Absoluutselt teisest kategooriast! Ta on ühtlasi Kolgata eelmise pastori abikaasa. Aga eks võrdlemine on patt, ega ole hea asi. Seda pole vaja. Ja tegelikult, enne teda oli Kolgatal ju Urve Jürma, kes oli seal Einikesest veel kauem! Tema tegeles pühapäevakoolilastega, kellest paljud olid mittekristlikest peredest ja kellest mitmest on nüüdseks saanud ususambad.

Kuidas oli sul pastori naiseks saamisega? Sa ise ju tuled pastoriperest. Tahtsid sa seda?
Teismelisena ei tahtnud. Võib-olla mulle ei meeldinud see, et peale teenistust pidi nii kaua ootama ja oli igav. Aga muul ajal oli isal mu jaoks aega, olime väga head sõbrad. Ka emaga saime kõigest rääkida.

Kuid ega Leho planeerinud ju ka pastoriks saada?
Jah, mäletan, et see oli ühel jaanuarikuul, siis kui me veel käisime. Ta ütles, et on nõus pastoriametiga, kui kogudus teda usaldab. Aga tegelikult sa ei abiellu ju pastori, vaid inimesega! Pastoriksolemine on üks identiteet, kuigi, jah, inimesest üsna suurt osa hõlmav.

Aga selline nimi nagu Pastoriproua, kuidas see tundub?
Omal ajal öeldi ka „koguduseema". Mulle tulid alguses Kolgatal vanemad liikmed ütlema, et „meie koguduseema", aga selle peale ma kohkusin nii ära ja 24aastase tüdrukuna vastasin: „Mis ema, ma olen teile hoopis tütar!" Maakogudustes võib seda seni olla või mäletatakse seda, aga linnakogudustes ja nooremates kogudustes on ajad muutunud. Autoriteedi-kesksest lähenemisest on läinud kogudusejuhtimine koostöökesksemaks ja annipõhisemaks – eks teisi uusi sõnu on veel. Loen üle-eelmise põlvkonna pastor Oskar Olviku mälestusi, kes töötas nõukogude ajal. Praegu täidavad näiteks hingehoidja rolli koguduses mitmed vastava anniga inimesed. Tol ajal kujunes aga sageli pastori abikaasast see, kelle juures käidi hinge hoidmas – ta oli justkui vaimuliku ema eest.

Aga millist elu sa tahaksid kunagi tulevikus, näiteks pensionärina elada?
Oi, ma tean küll! Minu jaoks on suur eeskuju mu oma vanaema, kes oli suure pere ema. Ta palvetas koguduseliikmete ja üldse paljude inimeste eest. Temaga oli tunda armastust nii praktilistes asjades kui palvetes. Ta oli vana aja pastori abikaasa, tagala. Hoolitses, et kodu ja lapsed oleksid korras. Temani ma ei küündi. Võib-olla igatsen just seda, et mul oleks inimestega sisulisi vestluseid ja usalduslikke suhteid. See on ühtlasi see, mis mulle töö juures meeldis, kui sain rääkida päris asjadest. Jumal kinkis olukordi ja loodan, et ka sellest mingi jälg jäi.

Kuidas näeb välja su argipäev?
Olen beebiga õnneks ühes rütmis ja oleme mõlemad pigem ööinimesed. Esimene söömine on tal 3:30, siis järgmine 6:30. Kella 7st keedan lastele hommikuputru ja siis saadame Lehoga kordamööda lapsi kooli. Vahel saab peale koolisaatmist ka puhata, aga siis on lõuna tegemine. Lapsed tulevad pooleks tunniks koju, lähevad muusikakooli, kes flööti, klaverit või viiulit õppima. Mina käin laste e-koolis ja kui koju jõutakse, on pilliharjutamine, koolitükkide tegemine ja siis saab igaüks 30 minutit olla arvutis. Õhtul saab teinekord ka mõnusasti lastega aega veeta. Lehole meeldivad lauamängud. Esmaspäeviti ja laupäeviti oleme püüdnud hoida päevi perele, aga eks neid erandeid tuleb ikka sisse. On ka koguduse emmede kodugrupp, mis vahel satub pühapäeva peale.

Mis sulle meeldib teha vabal ajal? Hobidena?
Lugemine. Muusika. Klaverimäng. Kuigi jah, jõuluõhtuks ei jõudnud sel korral midagi ära õppida. Samuti ajalugu ja kirikulugu. Kui saab, siis ka suusatamine.

Sellega saab mööda 3kuuse Ilse Margarete unetund, ka tema istub laua taha ja vaatab üsnagi arukalt ringi. Hambad on tal veel tulemata ja peas tumedad beebijuuksed. Paistab, et ta on rahulik laps.

Mida sa sellelt aastalt kõige rohkem ootad?
„Oh kaunis hetk, oh viibi veel…" vastaksin hoopis. Ma ei oskagi nii ette mõelda või eesmärke seada. Võib-olla soovin enim, et võiksin olla Jumalale tööriistaks ja ta kasutaks mind kasvõi läbi palvete. Eestis on liberalismi diktatuur ja sõna kristlus on Euroopas üldse devalveerunud. „Aga eks me tea, et neile, kes Jumalat armastavad, laseb Jumal kõik tulla heaks – neile, kes on tema kavatsuse kohaselt kutsutud."

Akna taha linnumajakesse lendab rasvatihane ja nokib toitu. Maha on sadanud lumi. Paldretel seisavad ees uued toimetused. Järgmisel päeval on nende teisel tütrel kaheksas sünnipäev ja sellega on Ene väga rahul. Siis vastutavat kogu peo eest Leho ja sünnipäevalised sõidavad autodega Võrtsjärve äärde, Ene jääb beebiga koju. ■

Jõulupüha tähistab Paldrete pere oma kodukogudusega jõululõuna osaduses. Lapsed ootavad seda koosviibimist suure elevusega. Foto: Eerik Rahkema

Kuidas on olla ABIELUS PASTORIGA?

Hele-Maria Taimla, Oleviste kogudus

Stereotüüpne pastoriproua ameerika filmides seisab malbe naeratusega, peas kenasti kammitud krunn, seljas pikk seelik. Mees on koju toonud järjekordsed külalised – sel nädalal on see vist juba viies kord, kui lugeda ka neid, kes kõik end ise külla kutsusid. Naisele tundub vahel, et mõnd külalist näeb ta elutoas tihedamini kui oma abikaasat. Aga pastoriproua ei ütle seda kunagi välja – tal on kaameli kannatus ja oma alandlikkuses hoiab ta maadligi. Seda, et ta on ennekõike teenija, peetakse iseenesestmõistetavaks, sest ta on ju ometi Pastoriproua.

Lülitades nüüd välja selle stereotüüpse kujutelma, võib väheke rõõmsamalt tõdeda, et tegelikkus on juba helgem. „Pastoriproua“ nimetus, lubage öelda, jääb loodetavasti minevikku. Vähemasti on see nii missionaalsetes kogukondades, kus pastor pole ilmtingimata inimvõimete piiril tegutsev ja asendamatu kangelane, keda on, sarnaselt presidendile, terve suure rahva peale ainult üks. Ja selle vormi kadumisest lähtuvalt pole ka eriülesannetes abikaasat. Pastor on mees nagu iga teinegi, kes vajab, et naine austaks teda, toetaks teda ja usuks temasse. Nagu ka muusik, insener, kingsepp või kes iganes, kelle abikaasa kohta ei öelda „muusikuproua“ või „kingsepaproua“.

Kahtlemata on siiski ka traditsioonilisi pastoreid ja nende prouasid. Märksa rohkem on aga neid, kes väärtustavad oma naist ka isiksusena, kellel on omad talendid, oma ülesanded siin elus. Nendes abieludes on teenimine vastastikune ning kõrvalt vaadates rõõmu ja sära oluliselt rohkem. Küsisin kolmelt naistelt, kuidas siis on pastoriga abielus olla.

Mida väärtustavad pastorid oma abikaasade juures?

EKB Liidu pastorite saadetud märksõnad:

jumalakartlikkus
hea suhtlemisoskus
kannatlikkus
humoorikus
sõbralikkus
hea pingetaluvus
abivalmidus
väärikus
ustavus
konstruktiivsus
hea vaimulik osadus
otsekohesus
siirus
kohanemisvõime
leidlikkus
praktilisus
tasakaalukus
võime rääkida tõtt armastuses.

TEOREETILISELT TEADSIN, MILLELE „JAH“ ÜTLEN

Maali-Liina Remmel: Erinevalt ehk mõne teise pastori naisest tutvusin mina oma abikaasa Jakobiga siis, kui ta juba täitis koguduse juhi rolli. Nii et vähemalt teoreetiliselt teadsin, millele jah ütlen, juba enne meie abiellumist. Olin kuulnud lugusid pastorikaasade raskest elust, kuid tegelikult kardetut ei ole seni pidanud kogema.

Olen tänulik, et Jakob on tark ja suurt pilti nägev juht ning lisaks kogudusetööle pühendumisele on ta vähemalt sama pühendunud meie suhtele. Ta kaitseb meie ühise elu tervislikkust ning vastavalt sellele planeerib ta ka aega ja tõmbab piire.

Maali-Liina ja Jakob Remmel

Lähisuhteid toetav kogudusekultuur. Meie koguduses on kultuur, kus pastor ei pea üksi kõike tegema ega igale hingehoidlikule vajadusele isiklikult vastama. Koguduses on palju aktiivseid inimesi ja see aitab hoida jätkusuutlikku tegutsemist nii, et keegi ei pea läbi põlema. Näeme evangelismi tugevalt meie ühise missioonina. Ka need korrad, kui vahel tuleb kogudusetöö jaoks ohvreid tuua, ei tundu tegelikult nii rasked, sest ka mulle endale teeb väga suurt rõõmu, kui inimesed kohtuvad Jumalaga.

Olla ühiselt sellel teekonnal – see toob meie suhtesse värskust. Näiteks oleme kogudusetöö tõttu vahetanud aasta eest elukohta ja ka praegu kaalume seda taas teha ning oleme põnevil sellest, kuidas Jumal meid koos kasutab. Loodan ja usun, et isegi siis, kui ma ei oleks pastori naine, oleksin sellegipoolest meie koguduses sama aktiivne. Tugev usk sellesse, et Jumal kasutab just kohalikku kogudust inimeste enda juurde kutsumiseks, ei

sõltu minu jaoks sellest, kellega olen abielus.

Seotus kogudusetööga saab olla rõõmuks. Kogudusevõõrad inimesed on enamasti üllatunud ja uurivad, kuidas selline valik nii noore inimese poolt. (Mõned arvavad esmalt, nende jaoks klassikalist kirikuõpetajat silme ette manades, et olen kellegi endast tunduvalt vanemaga abielus.) See on tegelikult väga hea võimalus jagada just sisulise poole pealt, miks keegi peaks üldse tahtma kogudusse panustada, kuidas Jumal selle kaudu muudab inimeste elusid, mis on kristluse sisu ja nii edasi. Nii et mulle see küsimus igati meeldib.

Ma arvan, et pastorite abikaasad saavad väga edukalt olla päris erinevate iseloomuomaduste ja isiksusetüüpidega naised. Kõige rohkem läheb ikkagi vaja just siiralt Jumalat ja tema teenimist otsivat meelsust, siis ongi tugevalt kogudusetööga seotud olemine rõõmuks ja mitte koormaks. Kindlasti nii nagu iga teise naise puhul, läheb ka meil heaks (abi)eluks vaja austust oma mehe vastu, tema juhtimise usaldamist ja tunnustamist ning rõõmsat meelt.

Aili ja Tõnis Roosimaa

SÕPRADE RING ON SUUREM, KUI OSANUKS ARVATA

Aili Roosimaa: Kuna minust sai pastori naine 19aastaselt, siis ei olnud ma jõudnud enne mingit kindlat elustiili „tekitada". Selge oli aga see, et tuli arvestada rohkema suhtlemisega ja suurema tutvusringiga, kui oleksin ise valinud.

Olen õppinud suhtlema ja ära tundma, millal vajan suhtlemisest puhkust, et vältida inimestest väsimist. Selle kõige juures on Tõnisel väga suur roll, sest ta mõistab, et vastupidiselt temale endale (ta saab suhtlemisest energiat juurde) saab minu aku täis just vaikuses olles. Ta ei sunni mind külalisi vastu võtma või kellelegi külla minema, kui on selge, et ma ei jaksa. Mina omalt poolt tulen poole tee peale vastu ja väljendan suhtlemiseks valmisolekut, kui aku on piisavalt täis. Olen õppinud suhtlema väga erinevate inimestega, kuulama muresid ja hakkama saama erinevate arvamustega.

Tuntavalt palju palvetuge. Samas tahan kindlasti välja tuua, et tänu pastori naise rollis olemisele tean ja kogen, et meie taga on tugev palvevõrgustik ja toetusgrupp. Tunnen, et meist siiralt hoolitakse, meid armastatakse, aidatakse, meile soovitakse parimat. Heade tuttavate ja sõprade ring on palju suurem, kui oleksin kunagi osanud oodata.

Kui tuleb välja, et olen pastori naine, öeldakse tihti: „Aa, tõesti?" Mõni muutub veidi kohmetuks, teisel tekib aukartus. Väga erilisi reaktsioone pole kohanud.

Pastori naisel läheb minu meelest kõige rohkem vaja paindlikkust, sõbralikkust ja enesekindlust.

TULEB JULGEDA ISEENDAKS JÄÄDA

Einike Pilli: Olen olnud abielu algusest, 22aastasena, pastori abikaasa. Praegu mõjutab mu elu nii mu abikaasa pastoriks kui minu rektoriks olemine. Toetame mõlemad teineteist ja kui vaja, keedame teineteise külalistele kohvi või aitame mõnd suuremat ettevõtmist ellu viia.

Meie kodus käib palju külalisi ja vahel peame oma poegadega arvestamiseks osa kohtumisi kohvikusse või kirikusse ümber planeerima.

Ja kolimist on küll tavapärasest veidi rohkem olnud. Eriti on meie elu mõjutanud Toivo õppejõuna töötamine Prahas – perega välismaale ja tagasi kolimine oli ilmselt meie perele kõige keerulisem aeg.

Pastoriametisse suhtutakse heatahtlikult. Koguduses tutvustan end sageli pastori abikaasana ja seal aitab see uutel inimestel aru saada, kes on kes. Mujal olen ikka eelkõige mina ise. Aga kus asjakohane, seal räägin ka oma abikaasa tööst ja alati kogen heatahtlikku suhtumist.

Ma arvan, et pastori naine peab julgema olla tema ise ja tegema elus neid asju, milleks teda on kutsutud, mitte neid, mida temalt rolli tõttu oodatakse. Teiseks läheb vaja palju usku, et Jumal on suurem kui keerukad olukorrad. Ja lõpuks on vaja täiskasvanulikku, natuke isegi vanemlikku armastust koguduseliikmete vastu.. ■

Einike ja Toivo Pilli

TERVE JA TÕELINE PÜHENDUMINE TÄHENDAB, ET ME VAHETAME AJUTISE NAUDINGU KESTVA HÜVE VASTU.

Pühendumisel on suur tulevik

■ Jakob Remmel, 3D koguduse pastor
■ Foto: Anete Palmik
■ Joonistus: Sander Tulk

PÜHENDUMISE PROOVIKIVI JÕUSAALIST KOGUDUSENI

Iga aasta alguses ummistuvad spordiklubid ja jõusaalid uutest klientidest, kes on valmis täiskäigul alustama oma teekonda uusaastalubaduste elluviimisel. Üks muretseb endale uued jalanõud ja teine võtab personaaltreeneri, kuid juba paari nädala möödudes hakkab liigsete kilode asemel kaduma hoopis spordisaalist inimesi. Peale tulevad uued kohustused ja vanad harjumused, kuniks kõik on jälle endine. Aeg on see, mis sõelub välja need vähesed, kes on oma keha vormis hoidmisele tõeliselt pühendumas.

Samad printsiibid, mis on tõesed inimeste füüsilise vormi hoidmise osas, toimivad tegelikult ka vaimulikus sfääris. Nii nagu uusaasta spordiklubidele, on jõulud kogudustele. Üsna pea pärast seda jäävad alles vaid need, kelle jaoks motivatsioon on sisemine ja sisuline, ning aja jooksul võime näha, kes on Jeesuse järgimisele tõeliselt pühendunud ja kes mitte.

LAIEM VÄLJAKUTSE PÜHENDUDA

Vaadates 21. sajandi Lääne ühiskonda, iseloomustab pühendumise puudumine seda üsna valdavalt. Paljud abielud ja perekonnad on katkised just seepärast, et üks osapool (tihti meespool) on loobunud pingutamast suhte tervena toimimise nimel. Või näiteks jätavad mitmed inimesed poolikuks oma haridustee ja lasevad käest töökoha, sest neil puudub motivatsioon ja suutlikkus valitud tee lõpuni kõndida. Mina usun, et tõeline pühendumine on vajalik ka kiiresti muutuvas ühiskonnas, kus peame pidevalt ümbritsevaga kohanema. Seega pelgalt seiklushimu ja uute asjade proovimine ei saa olla vabanduseks pühendumise puudumisele, sest see on karakteriomadus, mida Jeesus igaühelt ootab.

Luuka evangeeliumi 14. peatükis on kirjas tähendamissõna torni ehitamisest, mille Jeesus rääkis enda ümber olnud jüngritele, kuid mis on samamoodi kõnekas ka täna igaühele, kes end tema järgijaks peab. Ma olen kuulnud, kuidas mitmeid kordi on seda teksti kasutatud selleks, et innustada inimesi tegema ratsionaalselt kaalutletud finantsilisi otsuseid. Mitte et see oleks üdini vale, kuid mulle tundub, et loo sisu keerleb tõeliselt Jeesuse järgimise pühendumisvaliku ümber ja on seetõttu palju sisulisem. Pealegi, kui loo tuum oleks vajalike finantside omamine enne ehitamist, oleks tõenäoliselt ka enamus kirikuid ehitamata jäänud, vähemalt meie Liidus.

ERINEVAD INIMESED, ERINEVAD MOTIIVID

Enne tähendamissõna lisab Luukas olulise kommentaari: „Aga koos Jeesusega käis palju rahvast“ (Lk 14:25a). Jeesus mõistis, et kõik need inimesed, kes temaga kaasas käisid, ei olnud tõeliselt pühendunud jüngrid. Nende hulgas oli inimesi, kes järgnesid Jeesusele, lootes saada tervendatud ja toidetud. Oli ka neid, kes otsisid lihtsalt põnevust või mingit kõrget positsiooni tulevases kuningriigis; kuid oli ka neid, kes olid tõeliselt pühendunud. Jeesus teadis, et inimesed, kes on valedel põhjustel teda järgimas, jätavad ta ühel hetkel maha ja nende enda huvides tasub neil kas juba varakult loobuda või siis tõeliselt pühenduda.

PÜHENDUMISEL ON HIND

Seejärel ütleski Jeesus enda ümber olnud inimestele väga karmid sõnad: „Kui keegi minu juurde tuleb ja ei vihka oma isa ja ema ja naist ja lapsi ja vendi ja õdesid ja veel pealegi iseenese elu, see ei saa olla minu jünger. Kes ei kanna oma risti ega käi minu järel, see ei või olla minu jünger” (Lk 14:26–27). Loomulikult ei kutsunud Jeesus nende sõnadega oma lähedasi ja iseenda elu otseses mõttes vihkama. See oleks otseses vastuolus sellega, mida Jeesus õpetas inimeste kohtlemise ja armastamise kohta, minnes isegi nii kaugele, et ta suunas inimesi armastama ka vaenlasi. Küll aga andis Jeesus sellega mõista, et ootused tema järgimisele on nii kõrged, et sellega peaks kaasnema ka vähemalt teoreetiline valmisolek oma elu vajadusel ohvriks tuua. Olen üritanud seda kirjakohta enda jaoks

PALVETAGEM, ET MEIE KOGUDUSTES OLEKS PÜHENDUMINE TÕELINE, MITTE TÄHTAJALINE.

mõtestada selliselt, et teatud olukordades võis oma lähedaste ja oma elu vihkamine tähendada ühele pereisale, et ta peab tegema valiku, kas oma usust loobuda ja senist elu jätkata või jääda Jeesusega ja seeläbi hukatud saada. Oma usu eest suremine võis sellisel juhul tähendada oma laste isata jätmist, mis võib tunduda vihkamise otsusena. Küll aga tähendab see lihtsalt seda, et Jeesusele truuks jäämisel on teatud ajastutel ja maadel väga kõrge hind.

Seejärel toob Jeesus sisse võrdluse, öeldes: „Sest kes teie seast, tahtes ehitada torni, ei istuks enne maha ega arvutaks kulusid, kas tal on kõik vajalik selle lõpetamiseks?“ (Lk 14:28). See on pilt sellest, et ka otsus kristlaseks saada ei saa olla pelgalt tunne või läbimõtlemata valik. Jeesuse jälgedes kõndimine eeldab tõelist pühendumist. Selle otsuse osas lisab Jeesus: „Muidu juhtub, et kui ta aluse on rajanud ja ei suuda lõpetada, hakkavad kõik pealtnägijad teda pilkama: See mees hakkas ehitama, aga ei suutnud lõpetada!“ Kokkuvõtvalt tundub tekstist, et Jeesus panigi inimesi enda ümber valiku ette, kas kõik või mitte midagi. Poolik järgimine pole mõttekas, sest varem või hiljem tuleb loobumine.

MITTEPÜHENDUMISE HIND ON VEELGI KÕRGEM

Seega ühest küljest on oluline teada, et tõelisel pühendumisel on oma hind, kuid ainult selliselt tekiks küsimus, milleks üldse pühenduda? Siit ka teine tõde – mittepühendumise hind on veelgi kõrgem! Tõeline pühendumine on seda väärt! Tulles tagasi jõusaali näite juurde: kuigi saalis käimine võtab aega, sihikindlust ja energiat, on mitteliigutamisest tervisele veel kõrgem hind. Mina olen jõudnud tõdemuseni, et siin elus on võimatu üldse midagi märkimisväärset saavutada ilma pühendumiseta. Inimesed tegelikult imetlevad pühendumist – isegi kui nad ise pühenduda ei suuda –, sest selle tulemused on ihaldusväärsed.

Vaevalt on kedagi, kes vanurina oma kunagise kehva elustiili tõttu nüüd haigena terveid eakaaslasi kõrvalt jälgides ei sooviks, et ta ise oleks olnud püsivalt pühendunud oma tervisele. Samamoodi saaks analoogiat kasutada nii perekonna kui ka haridus- ja tööteekonna osas. Veel enam on see aga tõsi vaimulikus mõttes. Ühel päeval on iga inimene Jumala ees ja annab aru, kuidas ta on elanud ning millele pühendunud. Annaks Jumal, et sellel hetkel Jeesus meie peale vaadates ütleks: „Tubli, sa hea ja ustav sulane, sa oled olnud ustav pisku üle, ma panen su palju üle. Mine oma isanda rõõmupeole!“ (Mt 25:21).

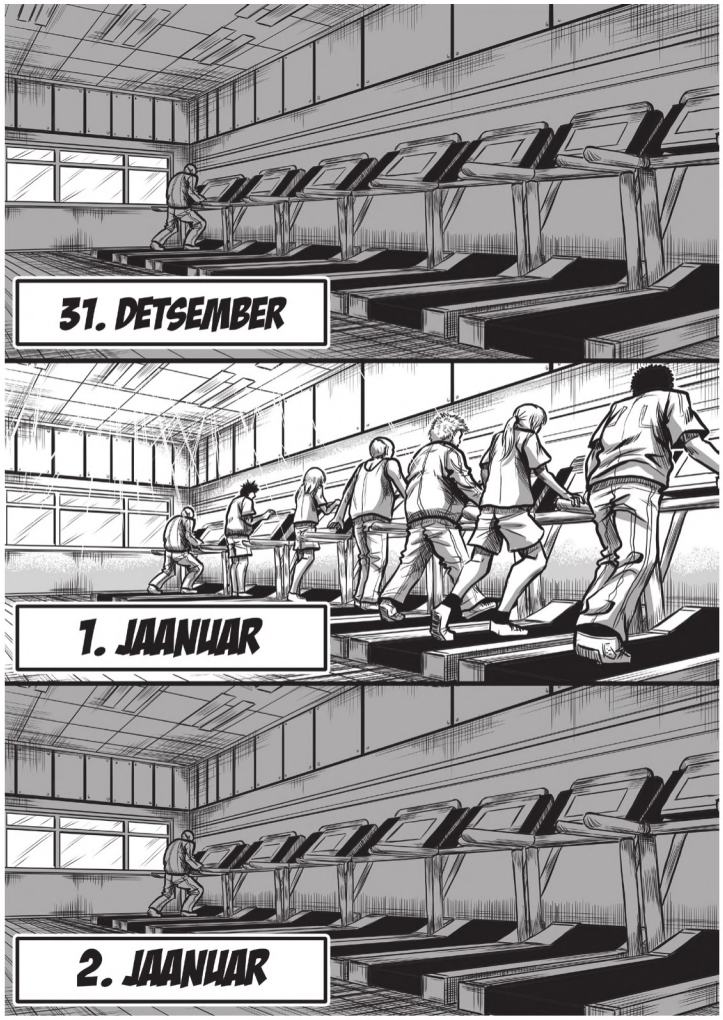

VÄÄRILINE AUTASU

Piiblis tuleb korduvalt esile, et pühendumine saab väärilise autasu. Jeesus ütles oma jüngritele, vastuseks nende küsimustele: „Tõesti, ma ütlen teile, ei ole kedagi, kes on jätnud maha maja või naise või vennad või vanemad või lapsed Jumala riigi pärast, kes mitmevõrra tagasi ei saaks sel ajal, ja tuleval ajastul igavest elu” (Lk 18:29–30). See autasu, mida Jumal meile temale pühendumise eest pakub, on hindamatu väärtusega ning isegi, kui see tähendab ajutist kannatamist või loobumist, siis see on seda väärt. Terve ja tõeline pühendumine tähendab, et me vahetame ajutise naudingu kestva hüve vastu. Selleks kestvaks hüveks ongi igavene elu koos Jumalaga.

NÄGEMUS SOOVITUD TULEVIKUST

3D koguduse pastorina unistan ja annan pidevalt meie kogudusele teada, et me võime olla kogudus, kus inimesed on pühendunud Jumalale ning see väljendub rohkemas kui meie mõtetes, mis peas, või tunnetes, mis südames. See kandub üle meie raha- ja ajakasutusse, meie suhetesse ja väärtushinnangutesse. Unistasin sellest, et koguduses oleksid abielud, mis kiirgavad Kristust ja kasvatavad järgmisi põlvkondi, kes on põnevil Jeesusest. Samuti usun, et tõeline pühendumine väljendub ka selles missioonis, mille Jeesus meile on andnud, et me jagaksime elumuutvat sõnumit temast, ristiksime temasse uskujaid ja õpiksime üheskoos teda järgima. Kõik saab osaks alles siis, kui oleme tõeliselt pühendunud. See läheb meile midagi maksma ja pühendumine on seda väärt.

Kuigi kõik pühendujad ei jää püsima, on ometi tõeline pühendumine võimalik. Näitame koos eeskuju, mis on väärt järgimist ja mis suunab üksteist Jeesusele. Palvetagem, et meie kogudustes oleks pühendumine tõeline, mitte tähtajaline.

Usun siiralt, et parim on veel ees! ■

Jüngriks olemine – 1

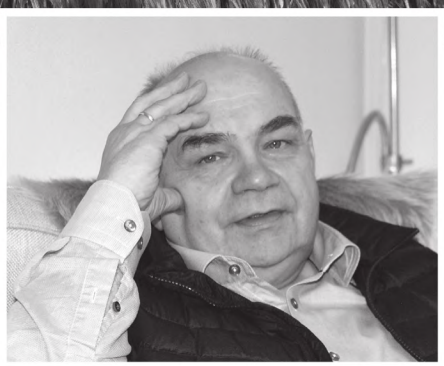

JUMAL – ILLUSIOON VÕI REAALSUS?

Joosep Tammo, Pärnu Immaanueli koguduse pastor

Antiik-Kreeka kuningas Hiera olevat luuletaja Simonideselt küsinud: „Kes on Jumal?" Simonides palunud endale mõtlemiseks 8 päeva, siis veel 14 ja seejärel veel 4 nädalat. Lõpuks muutunud kuningas rahutuks. Luuletaja vastanud: „Mida enam ma mõtlen selle üle, kes Jumal on, seda enam mu keel kangestub. Mõistusega ma teda haarata ei suuda."

Samasugust ebalevust näitavad ka eestlaste hulgas läbiviidud sotsioloogilised uurimused. Väitega, et isikuline Jumal on olemas, nõustub täielikult 9%, pigem on nõus 19%. Samas sellega, et on olemas mingi kõrgem vägi, elujõud või energia, mis mõjutab inimesi ja kõike maailmas toimuvat, nõustub täielikult 20% ja on pigem nõus 46%. Kristlaseks peab end 49% ja usu poole kalduvaks 35% inimestest. (EKNi religioonisotsioloogiline uuring „Elust, usust ja usuelust, 2015")

Ometi laulame ühiselt Eesti hümni:

Su üle Jumal valvaku,
mu armas isamaa!
Ta olgu sinu kaitseja ja
võtku rohkest õnnista,
mis iial ette võtad sa,
mu kallis isamaa!

Juudi filosoof Martin Buber on öelnud: „Jumal on kõige koormatum sõna. Ükski teine sõna pole nii määritud, nii pihuks ja põrmuks tehtud. Kust leida sellele sarnast sõna, et kõrgeimat tähistada? Kui ma leiaksin puhtaima, kõlavaima mõiste filosoofide sügavaimast varakambrist, siis suudaksin ma sellega edasi anda vaid suvalist kujutlust, mitte aga selle kohalolu, keda ma silmas pean, keda inimpõlved on austanud ja alandanud. Muidugi nad joonistavad karikatuure ja kirjutavad nende alla „Jumal", nad mõrvavad üksteist ja ütlevad – „Jumala nimel!". Aga kui kõik hullumeelsus ja pettus kaob ja seistakse siiski Jumala ees kõige üksildasemas pimeduses, kas siis mitte tema ei kuule neid?"

Ülesanne – mõista elava Jumala väge, suurust ja au – seisab iga põlvkonna, rahva ja üksikisiku ees. Uue aasta teele asumisel on hea meelde tuletada 10 käsus öeldut: „Sa ei tohi enesele teha kuju ega mingisugust pilti sellest, mis on ülal taevas, ega sellest, mis on all maa peal, ega sellest, mis on maa all vees. Sa ei tohi kummardada ega neid teenida…" (2Ms 20:4–5). Jumal ütleb Moosesele: „Ma olen see, kes ma olen!" (2Ms 3:14). Paulus lisab: „… kes elab ligipääsmatus valguses, keda ükski inimene pole näinud ega suudagi näha" (1Tm 6:16).

Miks me tegeleme Jumala olemasolu küsimusega?

Suurem osa inimkonnast usub Jumalasse või kõrgemasse reaalsusse. Nii räägitakse ka kaasajal inimesest kui religioossest olendist. Isegi kui ta Jumalat eitab, on selles eituseski mingi usuline mõõde.

Aristoteles püüdis Looja olemasolu ka mõistusega tõestada. Tema arutluskäigud võttis üle keskaja suurim teoloog Thomas Aquinost: „Maailmas on igal asjal põhjus või liikumapanev jõud. Kui minna põhjuste ahelas lõpuni, peaks olema ka kõige esimene n-ö põhjuste põhjus. See on Looja. Tavaliselt küsitakse, aga mis või kes oli enne Loojat? Võiks vastu küsida: loetledes arve, alustad sa numbrist 1, aga mis on enne ühte? Sa vastaksid 0. Nii on ka selles loos."

Kogu loodut iseloomustab otstarbekus, ilu ja kord. Tahtmatult jõuame mõttele, et selle korrastatuse ja harmoonia taga on jumalik „ehitusmeister".

Rida filosoofe ja teolooge on Jumala olemuse üle mõtiskledes öelnud: see, et üleüldse eksisteerib kõrgeima ja täiusliku olendi idee, kõneleb, et sellisele ideele peaks vastama ka mingi kõrgeim reaalsus. Sellist mõttekäiku nimetatakse ontoloogiliseks jumalatõestuseks.

Prantsuse füüsik ja matemaatik Blaise Pascal (1623–1662) tegeles tõenäosusteooria ning 17. saj moes olnud õnnemängude ja kihlvedudega. Ta pani tähele, et oli inimesi, kes püüdsid oma panuseid põhjendada isegi siis, kui tõenäosus oli 1:99. Kui aga esitati küsimus: „Kas Jumal on olemas ja kas me võime seoses temaga ka mingeid lootusi omada, siis tegid nad, nagu see ei läheks neile üldse korda."

Pascal provotseeris oma kaasaegseid järgmise kihlveoga:

A: Kas Jumal on või ei ole, seda pole võimalik kindlalt otsustada. Oled sa sellega nõus?
B: Olen nõus.

A: Niisiis võime jätta selle küsimuse kõrvale.
B: Ei, ma usun sellest hoolimata Jumalasse.
A: Aga kas sa saad millessegi uskuda, mida sa ei saa tõestada? Mina usun, et Jumalat pole.
B: Aga kuidas sa saad seda uskuda, kui ka sina ei saa seda tõestada?
A: Nii me edasi ei jõua. Ma ütlesin ju kohe, et sellele küsimusele ei saa vastata.
B: Olen nõus. Seepärast panen ette teistsuguse lähenemise. Veame kihla!
A: Kuidas kihla vedada?
B: See on ainult mäng, aga tagajärgedega mäng, mäng kuristiku äärel! – Ma vean kihla, et Jumal on olemas.
A: Hästi, mina vean kihla, et Jumalat pole olemas! Ja mida ma saan, kui ei võida?
B: Mitte midagi!
A: Mitte midagi?
B: Jaa, nimelt, kui sa võidad, on sul küll õigus: Jumalat pole olemas. Aga tegelikult oled sa kaotanud. Kui Jumalat ei ole, on meie elu mõttetu ja tühi.
A: Ja kui sina võidad?
B: Siis on mul topeltvõit: Mul oli õigus – Jumal on olemas! Koos sellega on inimeste ja ka minu jaoks olemas õnn ja tulevik. Kuid see kehtib ka sinu kohta. Niisiis võitsid koos minuga.
A: Saan aru. Aga me ei ole ikka veel edasi jõudnud. Kas Jumal tegelikult on olemas, on sama ebakindel kui enne.
B: Ja ja ei. See on ju algusest peale selge, et sa pead otsustama ja otsustel on tagajärjed.
A: Ja sa arvad, et ma peaks sellepärast otsustama Jumalasse uskumise kasuks?
B: Jah, kindlasti. Mõtle järele: sa pead valima kahe vastuse vahel, mis teineteist välistavad, mis on aga sama tõenäosusega õiged. Ühel vastusel on head tagajärjed, teisel kohutavad. Kuidas sa saad veel viivitada?
A: Aga kui ma seejuures eksin?
B: Siis ei ole sa midagi kaotanud. Muidugi, sa uskusid illusiooni. Aga teisel juhul, kui sa poleks seda valikut teinud, poleks see sind ka õnnelikuks teinud.
A: Sa mõtled niisiis, et ma peaksin Jumalasse uskuma.
B: Ei, sa ei pea midagi. Aga see on sinu ainus võimalus.

Viimne selgus Jumala küsimuses ei tulnud Pascalile siiski mitte filosoofiliste arutluste, vaid ilmutuse kaudu. Ta kirjutab: „ Aabrahami Jumal, Iisaki Jumal, Jaakobi Jumal, mitte filosoofide ja õpetlaste Jumal. Kindlus, tunded, rõõm, rahu. Jeesuse Kristuse Jumal." Hiljem lisab ta: „On mitte ainult võimatu, vaid ka kasutu tunda Jumalat ilma Kristuseta."

Piibli sõnumit Jumalast kokku võttes võiksime defineerida: „Jumal on isikuline Vaim, täiuslik headus, kes oma pühas armastuses kõik on loonud, alles hoiab ja juhib" (Osvald Tärk. Jumal. Tallinn: Logos, 1995, lk 8).

Loodusteadused ja kristlik usk

„Alguses lõi Jumal taeva ja maa" (1Ms 1:1). Ta tegi seda oma sõna läbi. „Sest tema ütles, ja nõnda see sai, tema käskis, ja see tuli esile" (Ps 33:9). „Usus me mõistame, et maailmad on valmistatud Jumala sõna läbi, nii et nägematust on sündinud nähtav" (Hb 11:3).

Inimlik soov õppida maailma tundma ei piirdu ainult sooviga teada algpõhjust, vaid ka seda, milline on maailma ülesehitus. See on loodusteaduste eesmärk. Alates 16. saj on teoloogia ja teaduse suhe täis pingeid ja konflikte. Teadmiste kasvuga tekkis optimism, nagu oleks vaid aja küsimus, millal inimene paljastab kõik saladused. Paljudele tundus, et Jumalat pole enam vaja. Mateeria näis igavese, maailmaruum piiritu ja aeg lõpmatuna. Jumala omadused, nagu kõikvõimsus, igavikulisus ja kõiketeadmine, kanti üle loodusele. Kujunes ilmalik religioossus, mille eesmärk oli Looja asendamine loodusfilosoofiliste spekulatsioonidega. Selle ajastu kohta, mis paljude peas tänini jätkub, võiks öelda koos apostel Paulusega: „Jumalat tundes nad ei ole ülistanud ega tänanud teda kui Jumalat, vaid on oma arvamustega jooksnud tühja ning nende mõistmatu süda on jäänud pimedaks. Väites endid targad olevat, on nad läinud rumalaks ja on kadumatu Jumala kirkuse vahetanud kaduva inimese ja lindude ja neljajalgsete ja roomajate kujutistega" (Rm 1:21–23).

20. saj arengud näitasidki, et selline looduse käsitlus on ekslik. Tänu Albert Einsteini relatiivsusteooriale sai selgeks, et ruum ja aeg pole absoluutsed suurused. Werner Heisenbergi ja Nils Bohri uuringud näitasid, kuivõrd ebakindlad ja inimestest endist sõltuvad olid senised loodusteaduslikud seletused. Tulemuseks on palju suurem vabadus ühildada loodusteadust ja usku Jumalasse.

Elav usk Loojasse

Enamus inimesi arvab, et mingi kõrgem jõud on olemas, kuid praktiliselt elatakse, nagu sõltuks kõik loodusseadustest, meie oma tööst ja ettevõtmistest. Usk Jumalasse ei ole siiski ainult teoreetiline, vaid väga praktiline: „Sest Kristuses Jeesuses … (maksab) usk, mis on tegev armastuse läbi" (Gl 5:6). Just selline usk on kristliku elu ja tsivilisatsiooni aluseks.

Küsimused:

- **Mis kõneleb selle kasuks, et Jumal on olemas?**
- **Millised tähelepanekud loodusest on mulle Jumalast kõnelnud?**
- **Mida me taotleme, kui püüame loodusteaduslikke teooriaid viia kooskõlla loomislooga?**
- **Milles väljendub minu elus armastus Looja ja tema loomingu vastu? Kas see puudutab kuidagi ka minu suhet oma ihuga?**

Soovitatav kirjandus: Piibli õpetus Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu kogudustes. Tallinn 1998, lk 12–13. ■

▸ Jakob Gill tutvustas lähenevaid Piiblipäevi ja julgustas noori täitma oma osa, et paljud, kes ei tunne veel Jumalat, võiksid saada seal Temaga tuttavaks.

„Julge Särada" Kuressaares aastavahetusel

- Helina Voogne koos Jakob Gilli, Viktoria Kotsjuba, Heli Rauni, Sander Tulki, Eliisa Tähti ja Kevin Kirsi muljetega
- Fotod: Helari Hellenurm, Kaev.net

▲▲ Väiksemates rühmades valmistuti järgneva päeva välitegevusteks.

▲ Teadusteatris plahvatab ikka midagi – sel korral Laura Hermi professionaalse pilgu ja käe all.

„Julge Särada" oikumeenilise liikumise eesmärk on innustada noori elama oma usku välja koolis, tööl, trennis ja koduteel. Kõik suured asjad saavad alguse väikestest sammudest, aga tihti on nende astumiseks vaja kaaslaste tuge.

Selleks toimus 28. detsembrist 1. jaanuarini Kuressaare Siioni kirikus järjekordne „Julge Särada" laager. Neist päevadest sai osa 150 noort üle Eesti. Meie palve on, et see, mida Jumal seal nii osalejate sees kui nende läbi korda saatis, võiks kanda palju vilja ja et see vili jääks.

Laias laastus võib kogu toimunu jagada kaheks – „akude laadimine" kirikuseinte vahel ja välised tegevused, kus sai olla valguseks ja soolaks.

Akusid aitasid laadida aeg koos Jumalaga, Jakob Gilli hommikused mõtisklused, ühine ülistus ja inspireerivad ning väljakutseid esitavad kõnelejad.

Seminarides arutleti, kuidas armastada raskeid ligimesi, saada üle läbikukkumistest, särada Jumalale läbi oma karjääri ja tuua au Jumalale kauneid kunste viljeledes.

Päeval tegelesime „aardejahiga", mis pole pärit piraatide filmist, vaid lähtub tõest, et Jumala jaoks on iga inimene aare. Keda igatseb Jumal meie kaudu täna kõnetada ja kuidas me nad ära tunneme? Just seda küsiti esmalt palves ja siis mindi üheskoos tänavatele.

Aardejahis osalenud Eliisa tunnistas, et „isegi kui ma väga ei julge tänaval kuulutada, siis seal on alati inimesi, kes vajavad kuulda Jumalast ja soovivad palvet". Meele tegi veel rõõmsamaks see, kui õhtul nägime tänava vestluskaaslasi kiriku uksest sisse astumas. Olgu see ka sulle, hea lugeja, julgustuseks!

Kuressaare päevakeskust külastades võtsime kaasa trühvleid, laule ja mänge. 1,5 tundi möödus vihinal. Privileeg oli paluda õnnistust päevakeskuse külastajatele ja lõpetada ühise Meie Isa palvega.

Oli veel palju muudki, mida nende päevade jooksul tehti – alates raketikütuse tegemisest kuni selleni, kuidas luterlane ja baptist koos evangeeliumi jagasid. Aga kõige kirjeldamiseks ei jätkunud Teekäijal meile tähemärke. Lõpetame siinkohal väljavõttega ühe osaleja tagasisidest: „Meid ei pane julgelt sarama konverentsid, vaid seda teeb nälg Jumala järele. Aamen!"

▲ Gunnar Kotiesen rääkis vajadusest olla ühendatud vooluvõrku. Tundub loogiline, aga tihti unustame, et vaid osaduses Jumalaga saab valgus meie sees tõeliselt särada ja välja paista.

▲ Õhtuti räägiti Agape kohvikus päeval toimunust nii uute kui vanade sõpradega.

▶ Kahel päeval oli Kuressaare kesklinnas üleval telk, kus jagasime teed-kohvi ja vahvleid-suhkruvatti ning kutsusime inimesi „Julge Särada" avatud üritustele – Pur Mudd'i kontserdile ja noorteõhtule.

Meid ei pane julgelt särama konverentsid, vaid seda teeb nälg Jumala järele.

▲ Martin Luther ja nn peavoolu reformaatorid ning nende eelkäijad. Allikas: http://sanktpetriskole.dk

Radikaalse reformatsiooni kännumurdjate pärand I

■ Andres Saumets, Kaitseväe Ühendatud Õppeasutuste peatoimetaja ja Elva baptistikoguduse liige

Kui sirvime oma koduseid pildialbumeid, leiame sealt ikka fotosid, millel on jäädvustatud mõnd perekondlikku tähtpäeva, näiteks juubelipidu. Sageli on seal kujutatud laua ümber istuvaid lähimaid sugulasi ja sõpru, see tähendab ikka neid inimesi, kes on sellesse osadusse kutsutud ja oodatud. Vihameestele, perekonna „mustadele lammastele" ja muidu kontvõõrastele pole sellisel mälestuspildil kohta.

Reformatsiooni 100. juubeliks (1617) tegi anonüümne Madalmaade kunstnik kuulsa vasegravüüri „Valgus on asetatud küünlajalale" (pildil).

Suure laua ümber, mille keskel evangeeliumiraamatul seisab põlema süüdatud heleda leegiga küünal, istuvad inimesed, kes juba autori käsituslaadi tõttu on üksteisest eraldatud ja eristuvad selgelt suhtumises valgusse. Pildi esiküljel on naeruvääristavalt ja poolenisti selja tagant kujutatud kardinali, kuradit, paavsti ja munka, kes üritavad ühiste jõupingutustega küünlaleeki ära puhuda. Nende hukatuslikku, kuid viimaks siiski mõjuta hingeõhku on kirjutatud sõnad *võltsõpetatus*, *valevaim*, *vale suktsessioon* ja *võltspühadus*.

Isikute valik pildil on üllatavalt oikumeeniline – esindatud on erinevad protestantlikud konfessioonid.

Laua vastaspoolele küünlaleegi heledasse valgusse on paigutatud selgelt ja arusaadavalt hulk reformaatoreid ja nende eelkäijaid, kes küll sellisel kujul eales kohtuda ei saanud, sest nad elasid eri aegadel. 17. saj kontekstis on selline isikute valik üllatavalt oikumeeniline, sest esindatud on erinevad protestantlikud konfessioonid.

Pildi keskel istuvad reformatsiooni kaks suurkuju: Martin Luther ja Johannes Calvin – wittenberglane avatud, valgusevoosse haaratud Piibliga, mida ta parajasti tõlgendab, ja genflane, osutamas suletud raamatule, mis on samuti Pühakiri. Kahe peategelase kõrval on kujutatud nende lähimad kaastöölised ja vaimuliku töö jätkajad – Philipp Melanchthon ja Théodore de Bèze. Veel istuvad vasakul esimeses reas laua otsas Tšehhi eelreformaator Jan Hus ja tema selja taga Strasbourgi reformaator Martin Bucer, paremal pool laua otsas on Inglismaa eelreformaator ja piiblitõlkija John Wycliffe.

Nende taga, osalt istudes, osalt seistes, näeme vasakult paremale Heinrich Bullingeri, Zwingli töö jätkajat Zürichis, itaallasest usupõgenikku Pietro Vermiglit, kellest sai teoloogiaprofessor Šveitsis ja Inglismaal, seejärel Šoti kalvinistlikku reformaatorit John Knoxi ja Tšehhi ilmikteoloogi ja kirikukriitikut Praha Hieronymust ning otse Lutheri taga Zürichi reformaatorit Huldrych Zwinglit.

Tagareas Lutheri ja Calvini vahel seisab Itaalia reformaator Hieronymus Zanchi, kes koos Théodore de Bèze'iga pani aluse kalvinistlikule ortodoksiale. Taga paremal nurgas seisavad William Perkins, inglise puritaanlik teoloog ja reformeeritud pietismi teerajaja, Saksa luterlik teoloog Matthias Illyricus

Flacius, keda tuntakse protestantliku kirikulookirjutamise rajajana, ning zwingliaanlik Baseli reformaator Johannes Oecolampadius.

Et paigutada pildile veel mõningaid olulisi isikuid, on kunstnik seina kaunistanud portreedega (vasakult paremale): Anhalti vürst Georg III Vaga, kes andis oma allkirja Augsburgi usutunnistusele, Poola kalvinistlik reformaator Jan Laski, Šveitsi reformaator ja Calvini kaastööline Guillaume Farel, Strasbourgi protestantlik ajaloolane ja diplomaat Johannes Sleidanus, Hollandi vabadusvõitlejast riigimees ja kirjanik Philips van Marnix ning François du Jon, prantsuse päritolu kalvinistlik jutlustaja ja teoloog Hollandis.

Kena pilt üksmeelest ja vennalikust osadusest. Kuid me teame, et nii see tegelikkuses ei olnud. Katoliiklik kirikuloolane Johannes Cochlaeus kirjutas 1530. aastal, murrangulist Marburgi religioonikõnelust (1529) silmas pidades, kui Saksamaa ja Šveitsi reformatsiooniteed õhtusöömaaja tõlgendamises lõplikult lahku läksid, mistõttu jäi saavutamata protestantismi poliitiline ühtsus, järgmised sõnad: *„Selle aja uued sektid on end jaganud nii paljudesse jõukudesse ja lõhestunud hulkadesse, et nad isekeskis oma asjadega ei suuda üksmeelele jõuda, nagu seda näitab selgelt äsja toimunud läbirääkimine Marburgis, kus jõugumeistrid ise peaaegu kõik kohal viibisid, ja viimaks siiski ilma rahu ja üksmeeleta lahku läksid…"*

Mitte kristlik üksmeel, vaid õpetuslikud ja isikutevahelised tülid, mitte vennalik osadus, vaid üksteisele õhtusöömaaja-osaduse keelamine – nõnda nägi välja reformatsioonist mõjutatud kristlaskonna tegelikkus. Mitte alusetult ei üritanud roomakatoliku kirik õhtumaise katoolse kiriku lõhenemist ületada taktikaga, mille kohaselt taheti protestante üksteisega veelgi rohkem tülli ajada ja nendega siis väiksemate osade kaupa toime tulla.

Teisalt oleks igati õiglane, kui me reformatsioonist ja selle ajaloolis-teoloogilisest pärandist rääkides kaasaksime pildil kujutatute hulka ka reformatsiooni nn *radikaalse* või *vasaku tiiva* esindajaid. Kunstnik on nad „peavoolu reformaatorite" ringist sootuks välja jätnud: – nt tulihingelised antiklerikaalid Andreas Karlstadt, Thomas Müntzer ja Melchior Hoffmann või Šveitsi, Saksamaa ja Madalmaade ristijateliikumise esindajad Konrad Grebel, Balthasar Hubmaier, Hans Denck, Pilgram Marpeck ja Menno Simons ning ka Saksamaa „spiritualistid" Sebastian Frank või Caspar von Schwenckfeld. Mitte ainult tülitsemised ja teoloogilised vastuolud, vaid ka teisitimõtlejate ja -uskujate verine tagakiusamine ning märterlus ja tekkivate *vabakiriklike* osaduskondade teadlik eraldumine või ka represseeriv eraldamine suurtest reformatsioonikirikutest kuuluvad sellele pildile.

Et puudujääki korvata, koondame reformatsiooni juubeliaasta jooksul oma tähelepanu just nendele isikutele (ja nendega seotud usuliikumistele, kelle vaimulikke mantlipärijaid võib tänapäeval leida mitme vabakirikliku konfessiooni ridadest), keda tundmatu kunstnik on teadlikult, kuid siiski teenimatult kujutamata jätnud. Kõik nad esitasid väljakutse kiriklikule ja ilmalikule ülikkonnale ning võtsid oma usuliste veendumuste ajel jalge alla tee, mis viis neid välja oma ajastu poliitilisest ühiskonnast ja kiriklikust osadusest. *Reformaatorite eliidi* sekka neil pääsu polnud ning nende tegevus kiriku, kristlaskonna ja ka ühiskonna reformimisel pälvis sageli juba esimestest päevadest alates ränga kriitika reformatsiooni enda ridades. Mitmeid neist on hukka mõistetud ka järeltulevate põlvkondade poolt ja nende nimesid on koguni püütud „ajaloo lehekülgedelt" kustutada.

Vaadates 2017. aastal pidulikult tagasi protestantlike konfessioonide poole tuhande aastasele ajaloole, tuleks ka meil, Eesti vabakiriklike usukogukondade liikmetel, suunata oma pilk ajas kaugemale kui eelmisesse ja üleeelmisesse sajandisse ning küsida, kus asuvad vabakirikliku kristluse juured ning missugused vaimulikud väärtused on pärandina meie kätte usaldatud. Kui me end ajaloolis-vaimulikult määratleme „radikaalse reformatsiooni lastena", siis on kohane meenutada Pauluse sõnu: „Kui me oleme aga lapsed, siis oleme ka pärijad…" (Rm 8:17).

Kui meie ja ühtlasi kõigi protestantlike konfessioonide ajaloolisi juuri saab otsida reformatsioonipäevist või vähemalt reformatsiooniga vallandunud arengutest, siis on õigustatud küsimus, missugune on *meie* pärandiosa, kui oleme *radikaalse reformatsiooni*, õigemini selle ridades eelkõige ristijate (anabaptistide) usuliikumise esiletõusuga alguse saanud pikaajalise ja valulise arengu lapsed, ning missugused on need püsiväärtused, mida peaksime iga hinna eest säilitama ja järeltulevatele põlvkondadele edasi andma.

Reformatsiooni 500. juubeliks valmistatud Playmobil-Luther Wittenbergi lossikiriku ees. Allikas: http://www.deutschlandradiokultur.de

2009. aastal pidulikult oma 400 aasta juubelit tähistanud baptismi ei saa küll näha vahetus seoses reformatsiooniaja ristijateliikumise mõningate ühendustega, kuid nende vaimse pärandi omaksvõtt on väljaspool kahtlust. Tänases maailmas, kus väärtuste ja tõdede piirid üha rohkem ähmastuvad, võiksid vabakiriklikud identiteediotsingud olla üheks värskendavaks hinguseks sajandite jooksul umbseks muutunud protestantismi hoones – ja seda eriti reformatsiooni ehk maakeeli *usupuhastuse* 500. juubeliaastal.

Võtkem koos ette põgus tagasivaateline teekond oma usulise identiteedi *allikate* juurde, tehes seda nende usuliste isiksuste kaasabil, keda reformatsiooni sajanda juubeli lauda ei kutsutud. ■

Milliseid püsiväärtusi peaksime iga hinna eest säilitama ja järeltulevatele põlvedele edasi andma?

▲ Tänulikud Ukraina ja Eesti HR juhid toiduosaduses peale kordaläinud nädalat.

Viis aastat palvekliinikute tööd Eestis

■ Anton Tuul, Healing Rooms Eesti (HRE) koordinaator, Nõmme baptistikoguduse liige

LUGU ESIMESEST KÜLASTAJAST EI UNUNE IIAL

Nahkpintsaku, viisakate pükste ja kingadega härra sisenes 2011. aasta detsembris Eesti esimesse palvekliinikusse. Ta oli üldse Healing Rooms palverühma (HR) kõige esimene külastaja. Mees oli valmis haudunud konkreetse suitsiidiplaani: poest ostetud tugev nöör oli kilekotis, ka mänd oli valmis vaadatud, kuhu end üles puua. Kuskilt oli mees kuulnud kohe avatavast palvekliinikust ja nii otsustas ta, enne kui oma plaani teostab, ära proovida viimase õlekõrre. Sel tuisusel reede õhtul tegi ta oma elu tähtsaima otsuse – palvekliinikust lahkus mees vaimulikult uuestisündinuna!

SÜDANTLIIGUTAVAID LUGUSID ON MITMEID

Kord oli HRi külastajaks jõustruktuuride esindaja, kes juba nõukogude ajast teenis selles ametis. Palve ajal toimunud muutust võisime näha lausa füüsiliselt. Mehe hingamine muutus kergeks, silmad läksid imestusest pärani: „Te ei usu, kui kerge on nüüd olla, nagu raske kott oleks mu õlgadelt ära võetud!“

Ema tuli suure murega tütre elu pärast, mis oli ohustatud. Vestluse jooksul juhatasime naise päästepalveni – ta täitus rõõmu ning rahuga. Nädal hiljem tuli tema tütar, et näha, mis palvekliinikus toimub. Ta ütles: „Teate, mu ema on täiesti teine inimene! Mis temaga siin juhtus?“ Tollel kevadõhtul andis see noor nainegi oma elu Jeesusele ja pole seda seni kahetsenud. Täna on ta kirjutamas raamatut muutustest oma elus.

Naisterahvas tuli palvekliinikusse siseorganite talitlushäiretega. Tiimiliikmed vestlesid temaga ja seejärel palvetasid. Palvekliinikust väljus naine lumisele tänavale õnnelikuna. Ent mõne hetke pärast jooksis ta üllatunult tagasi vastuvõturuumi. Tänulik venelanna tuli ütlema, et Jumal oli tervendanud ka tema jalad – valud liigestest olid kadunud! Me isegi ei teadnud, et naise jalad vajavad ka tervenemist. Selliseid üllatuslugusid on teisigi. Too naine on sümbol kümne pidalitõbise loost – vaid üks tuli tagasi Jeesust tänama. Umbes selline on suhe tervenemistunnistuse andnuist.

PÕNEVAD AASTAD

Viie tegevusaasta tähistamiseks korraldasime augustis konverentsi „Avatud taeva õnnistused“, kõnelejateks Šoti HRi töö rajajad ja kauaaegsed juhid Steven ja Helen Anderson. Konverentsi eel kirjutas mulle Healing Rooms Eesti (HRE) juhatuse liige ja pastor Eenok Palm (viidates kirjakohale Lk 9:16a): „Viis ei ole liiga vähe. Viis ei ole ka liiga palju. Viis on paras anda Jeesuse kätte, et sellest jaguks kümnetele, sadadele ja tuhandetele. Ja nii nädalast nädalasse. Jeesuse puudutusest muutuvad kalad, leivad ja inimesed.“

Jumala armust kantuna oleme näinud sadu Jeesuse puudutusest muudetud elusid. Tänutundes mõtleme eri konfessioonide juhtidele koostöö eest. See on võimaldanud avada tänaseks seitse iganädalaselt töötavat palvekliinikut (Võrus on see avatud üle nädala). Kümned inimesed on teinud oma isikliku usuotsuse. Paljud on tervenenud hingeliselt, füüsilistest valudest, aga ka n-ö „ravimatutest“ haigustest. Olgu näitena toodud paar tervenemist vähist, irdunud silma võrkkesta endisele kohale asetumine ning halvatud jäsemete (jala ja käe) liikuma hakkamine vahetult peale palvet. Tervenemised võib üldiselt liigitada kahte ossa: hetkelised ja protsessi-imed. Mõlemad on imed. Mõlema puhul toimib Jumala üleloomulik vägi. Hingehaavadest paranemine võtab aega, aga see on olnud ka üks ilusamaid protsesse mitmete külastajate eludes. See teeb eriliselt rõõmsaks!

◀ Palvekliinikute hooaja lõpetamisele tullakse koos pereliikmetega.

VANALINNA PALVEKLIINIK

2013–2014 suvel oli Tallinna vanalinnas (Jaani kirikus) laupäeviti avatud palvekliinik. Kolmel kuul külastati seda sadu kordi. Üks-kaks rühma läks tavaliselt paariks tunniks ka tänavaile. Jagati flaiereid, vesteldi ja palvetati soovijate eest. Need suved olid meile heaks kogemuseks. Soome HRi juhid koos mõnede rühmaliikmetega abistasid ja julgustasid meid esimestel kordadel. Mina ei pidanud iial end nn tänavaevangelistiks. Aga ma tegin otsuse minna välja. Juba esimesel korral kogesin Püha Vaimu julgustust. Hiljem leidsin end korduvalt sõpradega Raekoja platsilt, Harjumäelt, Viru hotelli kõrvalt jpt paikadest. Kinnistus veendumus, et eestimaalased pole sugugi nii suletud, kui oleme seni arvanud. Paljude eludesse rääkisime lihtsat Jumala sõna ja taevase Isa igatsusi. Mees Viru tänaval sai tagasi lootuse, kuuldes, et Jumal tahab taastada tema hapraks muutunud abielu. Teismelisel kadus peale palvet hambavalu. Jumala Vaim puudutas Harjumäel vene daami lühikese palve ajal. Sigaretti tõmbav naine palus eestpalvet oma alkoholisõltuvuses mehe pärast. Sarnaseid lugusid on kümneid.

MIS ON OLULINE?

Armastada esmalt Jumalat ja siis ligimest! Oluline on ka alistuda ja kuuletuda Issandale. See on mugavusest loobumise ja oma ego suremise tee. See pole kerge, aga see on Jeesuse tee! Piinarikka ristisurma eelõhtul ütles Jeesus: „Kui te armastate mind, siis pidage mu käske!“ (Jh 14:15). Kui me armastame tegelikult, siis tahame ka kuuletuda ja järgime Issanda korraldusi. Veel ütles Jeesus siin (salm 12): „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes usub minusse, see teeb neidsamu tegusid, mida mina teen, ja ta teeb nendest hoopis suuremaid, sest mina lähen Isa juurde ja mida te iganes palute minu nimel, seda ma teen, et Isa saaks kirgastatud Pojas.“

MIKS ME SEDA TEEME?

Tahame olla kuulekad Jeesuse korraldusele (Mk 16:15–18). HRi teenistus on tõhus vahend selle rõõmusõnumi elluviimiseks. Palvekliinikute kaudu saame olla pastoritele jt vaimulikele juhtidele käepikenduseks selles misjoniläkituses. Enam kui pooled palvekliinikute külastajaist on koguduste liikmed. Selliselt oleme veendunud, et ka kogudused on tugevamad ja tervemad, kui nende liikmed saavad vaimulikult julgustatud ning terveks hinge- või ihuhädadest. Selles teadmises liigume edasi Jumalalt saadud visiooni täitmisega. Kaheksas palvekliinik on plaanis avada Issanda abiga Viljandis.

HRE MISSIOON JA VISIOON

Varustada kristlasi, et nad oleksid Jumala tervendava armastuse edasiandjad!

Rajada palvekliinikud Eesti igasse maakonda ja linna!

Selle elluviimiseks on vaja suurt pühendumist. Selleks kulub palju töötunde ja finantse. Korraldame igaaastaselt koolitusi, seminare ja konverentse. Kohtume pastoritega. Eraldi seminarid ja osaduspäevad toimuvad regulaarselt kõigile HRi töötegijaile. Käime abistamas suvefestivalidel. Ka Laulasmaa laadal tutvustasime HRi tööd. Oleme koordineerinud väljaandmist P. Heikkilä raamatule „Issand annab teile linna – eestpalvetaja käsiraamat“. 2017. aasta I kvartalis plaanime välja anda kaks järgmist raamatut: Ukraina HRi juhi I. Belova-Smorži „Terveks saada ja elama jääda“ ning HRi Euroopa saadiku Gordon van Veeleni viimane raamat, mis räägib prohvetliku anni ja teenistusega seonduvast. Nende tõlkimise, toimetamise ja trükikulud on meile suur ususamm.

HRE tööd saad sa toetada ka, ostes meie CD-salvestusi (MP3-formaadis). Täpsemat infot näeb kodulehelt: www.healingrooms.ee.

▲▲ Rakvere HRi juhi Marika naljakas nägemus šotlastele tõi elevust kogu rahvale saalis.

▲ Tartu koolituse palvehetk, milles osalevad ka 25 lätlast.

Vastab TÕNU LEHTSAAR

KÜSIMUS 1:
Olen juba tükk aega minemas läbi mingisugusest „keskea-eelsest kriisist" ja ei tea enam, mida oma eluga ette võtta, kuhu aega panustada, kelleks saada. On teil nõuannet, mida ette võtta?

Kriis kuulub inimeseks olemise juurde. Nii psühholoogiliselt kui ka usuliselt toimib areng sageli läbi kriiside. See tähendab, et eneseotsing, ka sisemine segadus, on teeks uute lahenduste ja selgusteni. Probleemiks saab see siis, kui kriis kestab kaua, ei lahene, muutub emotsionaalselt pärssivaks, segab otsuste vastuvõtmist ja suhteid teistega.

Teatud vanusele on omased teatud liiki kriisid. Näiteks hilisteismelise ja vara täiskasvanu iga peaks andma üldise vastuse küsimusele, kes me oleme. Kuni keskeani toimub meie eneseleidmine saavutuste, rolli ja positsiooni kaudu. Keskeast alates süveneb inimene rohkem iseendasse ja leiab ennast pigem sisevaatluse kaudu.

Küsimused, mida oma eluga ette võtta, kuhu panustada ja kelleks saada, on tõsised küsimused. Keegi teine ei saa nendele vastata. Nende vastusteni jõudmiseks on tarvis aega. Vastuse otsimise protsess on pidev kellekski saamise protsess.

Julgen siinkohal anda kaks soovitust. Esiteks ei pea nendele küsimustele vastuseid üksinda otsima. Usun, et palve ja Jumalalt selguse otsimine aitavad siin palju. Samuti on hea, kui neid teemasid saab arutada usaldusväärse ja kuulamisvõimelise inimesega. Südamelt ärarääkimisel on see omadus, et see toob hinge ja mõtetesse selguse. Teiseks arvan, et meil kõigil on oma võimed, mida me saame arendada ja rakendada. Sageli võib eneseotsingute raskusi põhjustada soov olla keegi teine. Ausus iseenda ees, oma isikupära mõistmine ja arukas rakendamine on teeks iseenda poole.

KÜSIMUS 2:
Kui oluline peaks olema usklikule inimesele välimus ja selle eest hoolitsemine, või see on iga inimese puhul suhteline?

Inimese välimus on osa meie minast. On huvitav, et inimeste hoolitsus oma välimuse eest ulatub täielikust hoolimatusest haiglase ülehoolitsuseni. Enamus meist jääb kusagile nende äärmuste vahele.

Psühholoogiauuringud on näidanud näiteks seda, et kultuurinormide kohaselt ilusat inimest peetakse usaldusväärsemaks kui inetut inimest. Esmakohtumisel märkame suhtluspartneri riietuse kohasust ja puhtust. Ebakohane riietus ja räpakas välimus kutsuvad esile pigem tõrjuva reaktsiooni.

Kasvasin kodus, mille suhtlusringkonnas oli arusaamine, et usklik naine ei meigi ega kanna kõrvarõngaid. Kui üheksakümnendate alguses läksime perega USA-sse, kohtasime kirikus hoolikalt ja põhjalikult meigitud daame. Nende loogika oli, et Jumala ees peame olema nii hoolitsetud, kui võimalik.

Arvan, et usklikena on see tähtis, kuidas me välja näeme. Kui me tahame elada pühitsuselu, järgida Kristust, saada tema sarnaseks, jagada rõõmusõnumit päästmisest, siis need ilusad asjad peaksid paigutuma ka ilusasse vormi.

Hädad algavad sealt, kus vorm nõuab aega ja tähelepanu, kuid sisu pole. Ainult välise ilu rõhutamine ilma teadmiste, arutlusvõime ja hingerikkuseta on vaid tühipaljas edevus. Iludusvõistlusena toimiv jumalateenistus pole jumalateenistus, vaid iludusvõistlus.

Kui sisu on paigas, küll ka siis vorm tuleb järele. Minu arvates on hoolitsetud, maitsekas ja kohane välimus märgiks sisemisest rikkusest. ■

Kui teil on küsimusi, millele soovite samamoodi vastust, siis saatke need julgelt aadressile nouanne@teek.ee ja need saavad omakorda juba jumalakartlikele psühholoogidele edasi saadetud – ehk isegi järgmises Teekäija numbris vastatud!

Ma otsustasin järgida Jeesust

Sadhu Sundar Singh
Tõlge eesti keelde: teadmata

Assami rahvaviisi ainetel

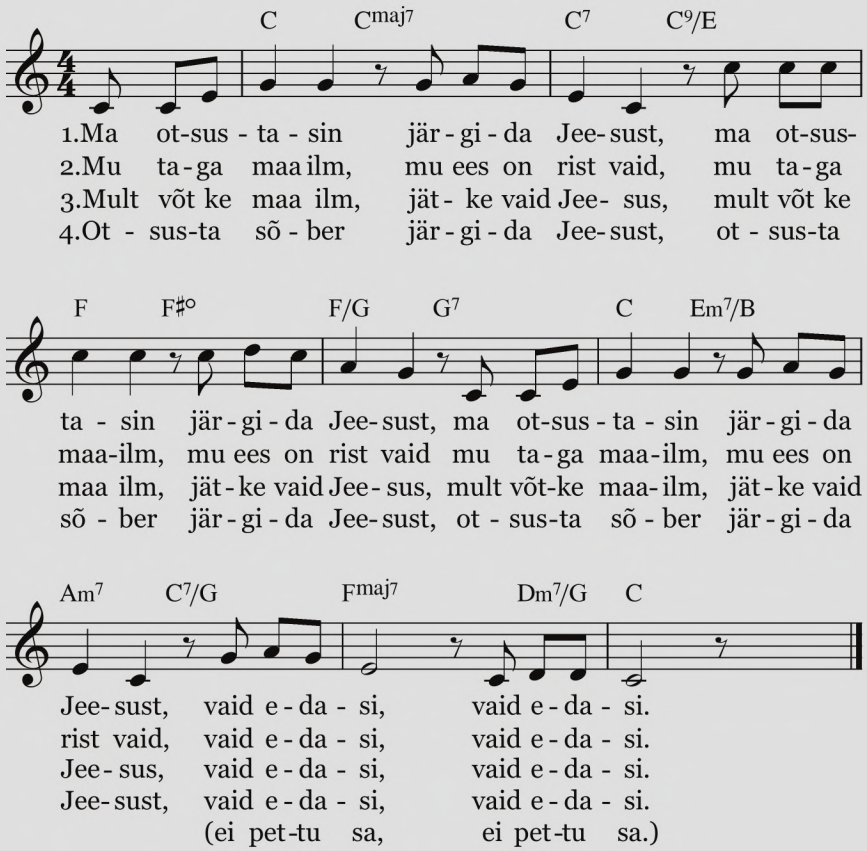

Miks me laulame „Ma otsustasin järgida Jeesust"?

Internetimaterjalide põhjal Helari Puu

Laul „Ma otsustasin järgida Jeesust" sai läänemaailmas tuntuks Billy Grahami evangeeliumi kuulutamise suurürituste kaudu. Seda on esitanud ka Billy kuulus kaastööline George Beverly Shea. Eestisse jõudis „Ma otsustasin järgida Jeesust" arvatavasti 1970. aastatel.

Lugu, millel põhineb see lihtne laul, avab meile evangeeliumi rahvusvahelise olemuse ja radikaalse iseloomuga kutse Jumalalt – kannatada ja vajadusel surra koos Jeesusega.

1800. aastate lõpus toimus Indias suur evangeeliumi kuulutamise plahvatus. Provintsid, mis olid siitsaadik evangeeliumile suletud, said ennenägematult aktiivse misjonitegevuse sihtmärkideks.

1880. aastatel nägi üks misjonär Wales'ist, kes oli pidanud aastatepikku kogema tugevat tagakiusu, lõpuks oma esimesi töövilju. See leidis aset Kirde-Indias Assami provintsis. Külavanem ja tema pere võtsid vastu Kristuse ja said ristitud. Kuid küla teised juhid polnud sellega rahul ja otsustasid sekkuda. Nad arreteerisid külavanema pere ja mõrvasid nii tema naise kui lapsed. Nende kohutavate sündmuste ajel ja jooksul sündis tekst: „Ma otsustasin järgida Jeesust!" Lõpuks sai reaalsuseks ka see, et kui enam kedagi poleks, järgib tema üksi Jeesust. Temastki sai märter.

Misjonäride hilisemate jutustuste põhjal puhkes külas selle peale ärkamine. Külavanema pere tapjatest said esimesed pöördunud.

Seda lugu kuulis Wales'i misjonärilt tuntud India evangelist Sadhu Sundar Singh. Singh oli Indias kuulsaks saanud sellega, et soovitas oma rahval vastu võtta Kristus, kuid hoiduda lääne misjonäride kultuurilistest püünistest.

Lugu Assami provintsi usklikust perekonnast, kes tapeti nende usu pärast, sai Indias nii kuulsaks, et pea kõik kristlased olid sellest kuulnud. Nii võttis Sadhu Sundar Singh pereisa viimased sõnad ja pani need india rahvaviisil põhineva laulu sisse. Laul sai koheselt populaarseks ja seda lauldakse veel praegugi.

Ja täna – 2017. aastal – laulame seda ka meie Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu kogudustes!

Jeesus kutsub ikka veel kõiki: Järgne mulle! ■

Viis presidenti hindasid Liidu ühtsust

- Toomas Vardja kokkuvõte oma KUSi lõputööst
- Foto: Karolina Vardja

Sõnad säilivad kirjas, ent videopildis näeme, kuuleme ning tajume inimese isiksusejooni ja suhtumist.

Uurimus „EEKBLi põhiväärtused ja Liidu ühtsus presidentide vaatepunktist" andis põgusa sissevaate meie koguduste õpetuslikku ühisossa.

Huvi antud teema vastu tuli tahtmisest oma juuri tundma õppida. Olen üles kasvanud Oleviste koguduses, mis teadupärast on liidetud 8st eri kogudusest, nagu on erinäolisi kogudusi ka Liidus.

Töö eripäraks oli 20minutiline dokumentaalfilm, milles Liidu viis presidenti väljendavad oma vaateid. Sellist innovatiivset vormivalikut põhjendas ühest küljest minu elukutse videograafina. Teisalt on kogu maailm muutumas visuaalsemaks ja tehnoloogia areng võimaldab jäädvustada materjali, mida saab hiljem ka ajaloo uurimiseks kasutada. Sõnad säilivad kirjas, ent videopildis näeme, kuuleme ning tajume inimese isiksusejooni ja suhtumist.

Eesmärk oli luua kunstiline ja kinolik, visuaalselt haarav tervik, mille keskmes oleks presidentide arvamusavaldused. Intervjuud filmiti 2016. aasta kevadel Liidu viie presidendiga: Ülo Meriloo (1985–1992), Joosep Tammo (1992–1998, 2004–2008), Helari Puu (1998–2004), Meego Remmel (2008–2016) ja Erki Tamm (alates 2016).

Intervjueeritavad hindasid Liidu koguduste ühtsust ja nelja põhiväärtust: olla piibli-, koguduslik, pühitsuslik ja misjoniliikumine. Film vaatab Liidu tänast päeva, mitte igaühe juhtimisperioodi.

Koguduste õpetuslik ühtsus

Liidus oli 1.01.2016 seisuga 83 kogudust, kokku 6361 liikmega. Vanimad kogudused on tegutsenud 132 aastat, noorimad on rajatud alles äsja. Nad on erineva asupaiga ja korraldusega (kogunetakse nii sakraalhoonetes kui kodugruppides erapinnal).

Liidu kodulehe kohaselt on neil kõigil ühine missioon – „järgida Jumala kutset elumuutvate koguduste liikumisena, kes kuulutab evangeeliumi Jeesusest Kristusest Püha Vaimu väes". Seega lähtub nende tegevus Jumala kutsest, keskmes pole konstitutsioon ega hierarhia, vaid evangeeliumi kuulutav liikumine ja jõud selleks tuleb Jumalalt.

M. Remmeli sõnul on koguduste eesmärgiks elusid muuta ja nii võib Liitu nimetada elumuutvaks usuliikumiseks. E. Tamm võrdles Liitu perekonnaga, kus ühtsust näitavad „koostegemised". Ü. Meriloo järgi ühendab Liidu kogudusi Jeesuse misjonikäsk.

Ühtsus ei tähenda, et kõik oleksid ühesugused. Pigem peavad nad üheskoos moodustama harmoonilise terviku. Iga kogudus omaette on juba tervik. Ü. Meriloo möönis, et „tavad ja arusaamad" on suuremate koguduste järgi. J. Tammo tõi välja, et eri taustadega kogudused on „õppinud koostööd" ja et „põhiasjades tajume ühtsust". Otsustava murdekohana osutas ta 90ndatele, mil oli võimalus lahkneda tagasi eri liitudeks või leida ühine nimetaja ja minna koos edasi. Viimase tegi tema väitel võimalikuks nelja põhiväärtuse formuleerimine.

Presidentide jutus jäid mõneti ülatuslikult mainimata aastakonverentside ja vanematekogu seisukohad ühiskonna aktuaalsete küsimuste osas. Meie ühtekuuluvust ei kirjeldanud nad ka läbi vastandumise mõnele teisele uskkonnale ega mittekristlastele. Ühtsust otsisid nad Liidu sisemistest väärtustest, positiivsetest rõhuasetustest ja pidasid selle võtmeteguriks ühist eesmärki.

Liidu õpetusliku ühtsuse aluseks on üksmeel põhiväärtustes: olla piibli-, koguduslik, pühitsuslik ja misjoniliikumine.

Piibliliikumine. „Piibel on meie ainus ja viimne autoriteettekst," sõnas M. Remmel. Piibliga põhjendavad kogudused oma moraali ja usulisi väiteid. Piibli tõlgendamine käib läbi Jeesuse ja tema ristisurma ning ka Vana Testamenti vaadatakse selle valgel.

J. Tammo ütles, et on kogudusi, kus Piiblit tõlgendavad ainult haritud teoloogid, ent meie „usume, et iga lihtinimene saab ka Piiblist aru".

Igaüks peaks seda pidevalt lugema, sest nagu H. Puu ütles, on Piibel „iga uskliku elu ja ellusuhtumise" aluseks.

E. Tamm tõi esile, et ilma „Jumala sõna ilmutuseta" jääb ainult oma tahe, aga „kristlik usk keskendub Jumala tahtele". Kiriklik traditsioon, vaimulik kirjandus, koguduste põhikirjad ja muud tekstid on teisejärgulised.

Koguduslik liikumine. Sellest jutustasid presidendid kõige rohkem. Osalt põhjendab seda tõik, et kogudus on küll Liidu osa, ent toimiv ja iseseisev. Liit ei sekku koguduse siseasjadesse. J. Tammo sõnul on Liidu näol kogudustele olemas „vennalikud nõuandjad".

E. Tamm tõdes, et kogudust ehitavad üles vaimuannid (1Kr 12).

M. Remmeli sõnul tunnetavad kogudused oma eesmärke Püha Vaimu ja Pühakirja kaudu ning „kogudus on

Filmi esilinastus toimus EKB Liidu suvefestivalil 2016 Viimsis ja see on vaadatav aadressil
https://www.youtube.com/watch?v=uimp9QmTJPg&t=421s

EEKBL põhiväärtused ja liidu ühtsus presidentide vaatepunktist

autoriteet, kes aitab ellu viia Jumala plaani ... kristlastel on suurem missioon kui oma isikliku elu äraelamine".

Kõlas mõte, et koguduses avaldub Kristuse ihu täiuslikkus – seega pole koguduste liit Piibli kohaselt ilmtingimata vajalik. Liit on kogudustele pigem toetaja ja nõuandja ning ei dikteeri kooskäimise vormi ega sisu. Selline paindlikkus võimaldab nimetada Liitu liikumiseks, mitte institutsiooniks. Koguduse mõiste vabama tõlgendamise ilming on seegi, et viimastel aastatel on Liidu liikmeiks saanud (kodu)kogudused, kellel pole traditsioonilisi pühapäevaseid kogunemisi sakraalhoones (nt 3D Kogudus).

Pühitsuslik liikumine. Piiblist juhindumine avaldub kõrvaltvaataja pilgule ennekõike kristlikus moraalis, mida koos vaimuliku distsipliiniga võib nimetada pühitsuseks.

J. Tammo ütles, et vajadus pühitsust eraldi rõhutada tekkis ajal, mil „kõik olid ristiinimesed" ja seda ka piibellikke ideaale järgimata. Muutus tuli ärkamisega, mis tõi inimesed patutundmisele. „Esimesed suured asjad, millest tunti, et peab vabanema, olid joomine, vargused, lodev elu," loetles ta. Pühitsuselu lähtub Jeesuse ideaalist: „Teie olge siis täiuslikud, nõnda nagu teie taevane Isa on täiuslik!" (Mt 5:48).

Ü. Meriloo sõnul saab üsna kiirelt selgeks, kas usuga kaasnevad ka teod ehk kas inimene „on ise ka selles rõõmusõnumis või lihtsalt filosofeerib".

M. Remmel nentis, et pühitsus näitab, et keegi või miski on eriline. Meie kontekstis on see püüd saada rohkem Jeesuse sarnaseks. Nii meie teod kui ka see, mida me tegemata jätame, peaks peegeldama Jeesust.

E. Tamme silmis esitab Pühakiri väljakutse – järgida Jeesust – ja kõik muu tuleb selle järel, vahest lausa kaasneb sellega loomulikul teel. „Jeesus kutsub meid iseendaga osadusse ja temaga suhe muudab meid!"

Pühitsuselu võimaldab arutleda, kuivõrd tuleb meil armu tegudega välja teenida. Presidentide jutust ilmnes mõlemat: Jeesuse armule toetumist ja inimesepoolset pingutamist. Viimane jäi rohkem kõlama, ent siin tuleb tõdeda, et küsimus oli spetsiifiliselt pühitsuselu kohta. Sestap ei saa nendest vastustest järeldada, milline oli presidentide täpsem seisukoht armu ja heade tegude tasakaalust.

Misjoniliikumine. „Me nägemus ja igatsus on, et iga koguduseliige oleks misjonär," sõnas H. Puu. Seda, et iga kristlane peaks tunnistama usku oma elu- ja töökohas, rõhutasid kõik.

M. Remmel tõdes: „Jumala missioon on suurem kui meie ise, samuti on see suurem kui meie Liit ... misjoniliikumise tunneb ära sellest, et järgitakse armastuse ja jüngerdamise käske."

E. Tamme sõnul on misjon Jumala tahtmise sündimise taotlemine maa peal.

Ükski president ei nimetatud seejuures evangeelseid teenistusi või eriprojekte, mis inimesi kirikusse tõmbaks. J. Tammo ütles lausa, et tal on „vähe usku programmidesse". Eelkõige on oluline tunnistada oma usku igapäevaselt meie ümber olevatele inimestele; armastada ja jüngerdada.

Käesolev töö uuris, kui ühtsena näevad Liitu inimesed, kes on viimase kolmekümne aasta jooksul seda ise juhtinud. Liidu põhiväärtused on oluliseks juhiseks visiooni ja missiooni loomisel. Need annavad pastoritele ja tööharujuhtidele suuna, et nii midagi olulist ei ununeks. Samas pole Liidu tasandil tehtud neid meeldejäävaks. Puudub suurtähelühend, visuaalne kontseptsioon jms, mis aitaksid põhiväärtusi propageerida.

Presidentidega intervjuusid ette valmistades arvasin, et nendega on raske ühist aega leida, rääkimata sellest, et aukartus nendega suheldes oli suur. Üllatuslikult olid nad väga vastutulelikud ja koostööaltid. Nad on soojad inimesed, „vennad", kelle sõnumis on vägi. ■

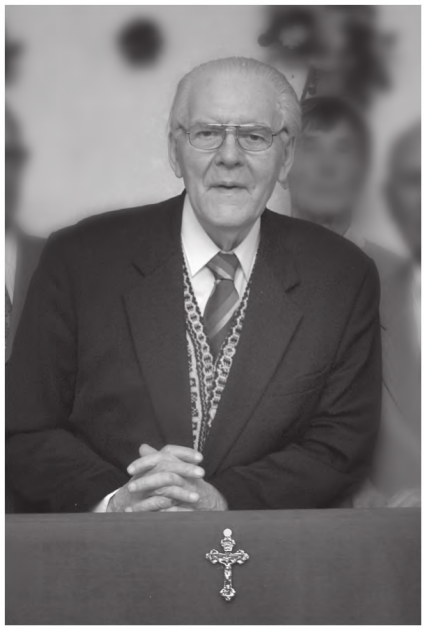

In memoriam

VALTER TOOMPUU

14.02.1931–8.12.2016

Jõulukuul kutsus koguduse Issand taevakoju kauaaegse Pahapilli koguduse pastori Valter Toompuu.

Pahapilli Valter, nagu teda siinkandis kutsuti, sündis 14. veebruaril 1931. aastal Pahapilli külas kaluri pojana. Ema, vanaema ja üks vanaisa olid usklikud. Usklik vanaisa oli esimene Pahapilli kandi usuvend. Teine vanaisa oli Leisi vallavanem ja hea muusikamees.

Üks õde suri, teine õde põgenes Rootsi. Ema tapeti 47aastasena. Valter jäi 13aastaselt emata.

Kooliteed tuli käia 6 km, kokku 6 klassi. Valteril oli väga lahtine pea – ta õppis ainult viitele. Kooli juhataja oli lõpetamisel öelnud: „Ainuke, kes meie 150 õpilasest võiks kõrgkooli minna, on Valter Toompuu."

1942. aastal sai Valter Jumala lapseks. Küllalt noore mehena hakkas ta kaasa töötama Pahapilli koguduses. Ta tõi külast palvelasse harmooniumi, et sellega saata koguduse üldlaulu. Üsna pea hakkas Valter juhatama koguduse laulukoori, mängides ise viiulit. Ta tegi palju muudki, sh valmistas koosolekusaali jaoks ekstra gaasilambid, mille hele valgus meelitas inimesi palvelasse.

Tema sõnul mängis ta igat pilli, mida kätte sai: alustades suupillist, kitarrist, mandoliinist, lõpetades akordioni, harmooniumi ja süntesaatoriga. Kui 1944. aastal rannakülade rahvas Läände põgenes, kaalus ka Valteri isa minekut, aga meie võime olla tänulikud, et see pere ja Valter Toompuu siia jäid.

Ajalikku tööd alustas Valter 17aastase noore mehena kohalikus kaluriühistus. Seda tööd tegi ta 28 aastat, enamuse ajast kalurite brigadirina, 15 viimast aastat sellest juba paralleelselt ka koguduse pastorina.

Valterit kutsuti siia ja sinna vastutavatele ametikohtadele, ka kooliõpetajaks, sadama kapteniks ja isegi rahvamaja juhatajaks. Valter aga loobus Jumala riigi kasuks.

Jumala imesid koges Valter oma elus väga palju. Varese sadama kalurite brigadirina anti talle valmistada suurpüünis – seisevnoot. Kõik tuli endal välja mõelda – detailide kujud, rakenduskoefitsiendid kuni väljalõikamiseni – 10 meetrit sügav kastmõrd. Kalurite töötasud ja teenistus olid kaalul. Valter palus oma uue püünise vettelaskmisel Jumala õnnistust. Järgmisel hommikul koges ta Peetruse kalasaagi imet – ainult sellest mõrrast said nad 14 tonni kala. Nad jätsid pühapäevad vabaks, kuigi teised mehed „kammisid" igal pühapäeval merel. Kui kommunistist naaberbrigaadi brigadir nägi, et baptistist Valteri saagid olid ikkagi suuremad, jätsid ka nemad oma pühapäevad puhkepäevadeks.

Valter on elanud üle ka laevahuku. See oli ühel novembri pimedal ööl suures tormis, kus laine murdis kõigepealt kajuti uksed eest, siis pardad puruks, ankruköie katki – ja laev hakkas vajuma koos meestega sügavas meres kohutavate murdlainete käes. Valter kirjutab, kuidas ta ahmis õhku kahe laine vahel. Eemalt kostis uppujate kisendamist. Korraga kuulis ta enda sees ja kohal laulu: „Kallis vaikne rahuase keset lainetavat merd, sinna vaenlane ei pääse, sest ta kardab Talle verd. Oh mis rahu, oh mis rahu, magus rahu kõigis elutormides." Ta elas läbi Piibli imelise salmi: „Ja Jumala rahu, mis on ülem kõigest mõistusest, hoiab teie südamed ja mõtted Kristuses Jeesuses" (Fl 4:7). Ei olnud mingit surmahirmu. Laev purunes ja uppus. Laine viskas Valteri rannale. Seal sai ta oma kaaslasi veel surmahädas aidata.

Valter valiti Pahapilli koguduse pastoriks 30aastaselt ja ordineeriti 1964. aastal. Hiljem saabus aeg, kus Liidu juhid soovitasid tal jääda ainult kogudusetööle. Siis võttis ta lisaks Pahapillile ka naabruses asuva Meiuste koguduse oma karjatada, seega oli ta 18 aasta jooksul pastoriks kahele kogudusele.

Valter ja Aasa laulatati vend Johannes Tammepõllu poolt tuisusel päeval, 8. detsembril 1957. aastal Pahapilli palvelas. Kahekesi koos tegid nad suure armastusega koguduse tööd sellest ajast alates. Viimased viis aastat elasid nad Kuressaare linnas. Võimalusel külastas Valter Siioni kogudust ja astus siin ka kõnetooli. Viimase jutluse pidas ta 14. augustil, lugedes: „Ära siis häbene tunnistamast meie Issandat…" (2Tm 1:8).

Valter Toompuu lahkus meie hulgast 8. detsembril, oma pulmaaastapäeval. Teda jäävad leinama abikaasa Aasa-Linnu, omaksed, Pahapilli kogudus ja Saaremaa usukaaslased. ■

Margus Mäemets, Kuressaare

Mähe baptistikogudus oma kodus

Tallinna Mähe baptistikogudus teatab, et alates 1. jaanuarist peavad nad oma jumalateenistusi pühapäeviti kell 11.00 aadressil Pojengi tee 31, Tallinn, väikeses saalis. Kohale saab tulla bussiga 8, „Pojengi" peatus ja paarsada meetrit jalgsi. Esmaspäeviti toimuvad piiblipalvetunnid kell 18.00. Olete oodatud!

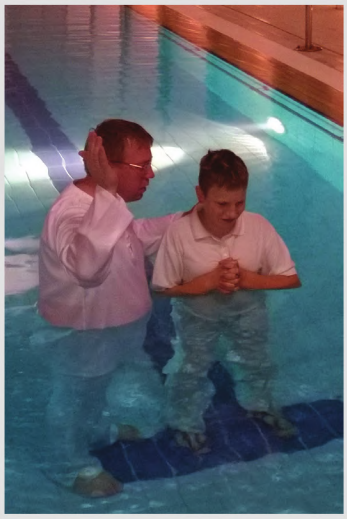

Antsla kogudus ristis seitse noort

Antsla EKB kogudus on Jumalale tänulik seitsme noore eest, kes võtsid osa kolmekuulisest ristimiskoolist ja tunnistasid novembris 2016 Jeesuse oma Päästjaks ning tegid otsuse järgida Issandat ja said ristitud. Jumala sõnum on selge: „Kes usub ja on ristitud, see päästetakse, aga kes ei usu, mõistetakse hukka" (Mk 16:16). Kogudus tunneb rõõmu noorte aktiivsest soovist olla kaasas Jumala töös ja õppida Piibli väärtusi üha rohkem tundma ning ellu rakendama.

Kalju koguduse jõuluteenistus ETV-s

Kristlikel pühadel ja Eesti Vabariigi tähtpäevadel toimuvad EKNi liikmeskirikute jumalateenistuste ülekanded Eesti Televisioonis. Esimesel jõulupühal oli ETV võttegrupp Tallinna Kalju baptistikoguduses. Jõuluteenistusel musitseeris ansambel NB, jõululoo jutustas Aamo Remmel, jutlustas EKB Liidu president Erki Tamm.

Teleülekannete produtsent Ene Köster rõõmustas, et jumalateenistuste vaatajanumbrid on eriti viimase aastaga tõusnud: „1. püha teenistuse reiting oli 2,5 %, s.o 25 000 vaatajat ja väga hea tulemus!"

Mille poolest oli Mooses kõigist üle?

Ruudustikus on vasakult paremale lugedes üks mõte Piiblist. Iga täht ruudustiku all on õiges tulbas, ent mitte õiges järjekorras. Kui paigutad tähed tagasi ruudustikku, saad piiblisalmi, mis vastab pealkirjas olevale küsimusele. Sõnavahesid tähistavad mustad ruudud.

Kõik salmis olevad kirjavahemärgid on ruudustikus ette antud. Piiblisalm on võetud 1997. aasta piiblitõlke järgi.

Eelmise Tähesaju „Kui vana on Jeesus?" lahendus on kirjas Kl 1:17: „Tema ise on enne kõike ja kõik püsib koos temas".

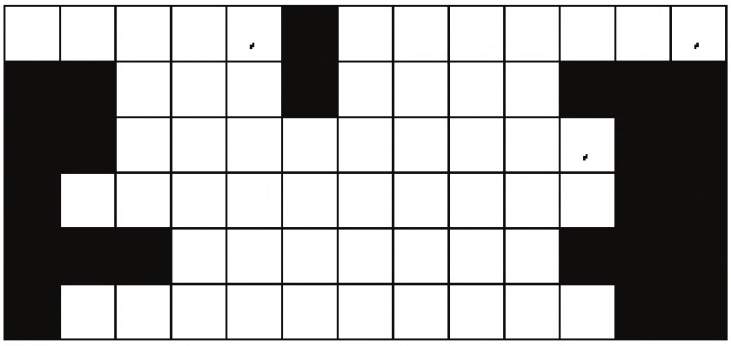

L L I O K
O I M D Ä I A
E K I D M T S S
A N S A N S I K U T
I L A N E V L G S M
M E A L Õ I G O E T E S

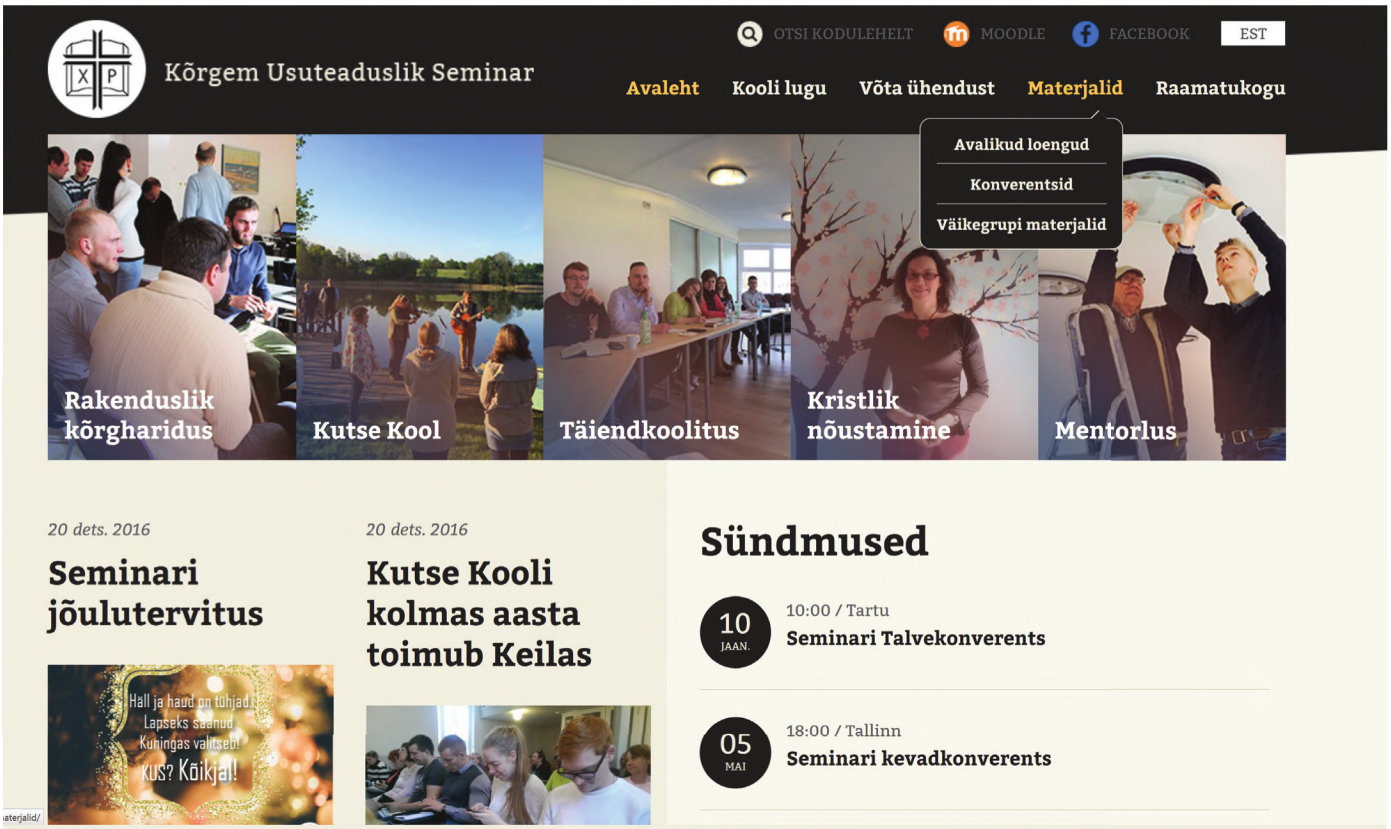

Seminari värske koduleht kutsub uudistama

■ Viljar Roosimaa, KUSi üliõpilane

„Lugesin oktoobri Teekäijast Eike Mäe diplomitöö „Millist teoloogiat võib leida noorte ülistuslauludest?" kokkuvõtet. Kohe tekkis soov lugeda ka uurimuse täisteksti, mille leidsin Seminari kodulehelt. Seejuures avastasin kauni ja kõneka akna kogu kooli ellu" (Kodulehe külastaja).

Kõrgem Usuteaduslik Seminar uuendas oktoobri lõpus oma kodulehte. Seda innustas nii soov pakkuda paremat sissevaadet EKB Liidu hariduskeskuse töösse kui ka vajadus suurendada kooli arvutivõrgu küberturvalisuse taset.

Avalehel (www.kus.tartu.ee) püüavad pilku viis kõnekate pealkirjadega „koolipilti", millel klikkides juhatatakse külastaja kooli viide valdkonda.

Rakendusliku kõrghariduse pildile vajutades rivistuvad üheksa märksõna. Nendel linkides hakkab avanema riiklikult akrediteeritud „Vabakirikliku teoloogia ja juhtimise" õppekava koos sinna juurde kuuluva rohke infoga.

Vajutus Kutse Kooli pildile tutvustab aastast piiblikooli. Seal näeme sesside toimumisaegu ja -kohti ning teemasid jm.

Täiendkoolituste pilt viib elukestva õppe juurde, milles kool kasutab järjest enam videomaterjale ja kogemuslikke elemente. See leht täieneb ka ise pidevalt.

Kristliku nõustamise pildilt edasi astudes näeme võimalusi, kuidas leida oma elus selgemat suunda ja saada juhatust just kristlike nõustajate professionaalse abiga.

Mentorluse pildi puudutus suunab meid EKB Liidus arendatava kolmeastmelise toetus- ja julgustusprotsessi keskele, kus võib küsida endale mentorit või hakata lugema koguni värsket käsiraamatut.

Rippmenüü „Kooli lugu" esitleb ajalugu, töötajaid, vilistlaste nimekirja, säravat pildigaleriid ja olulisi dokumente, mis kooli tööd raamistavad.

Teise rippmenüü „Materjalid" kaudu pääseb vaatama-kuulama avalikke loenguid ja näiteks ka juba jaanuari konverentsi „Kolm reformatsiooni: evangeelium muutuste keskel" värskeid videoettekandeid.

Viimane menüü „Raamatukogu" näitab esmalt Seminari internetiülest kataloogi, mis on ligipääsetav kõigile huvilistele. Kooli riiulitel on mitmeid rariteetseid kollektsioone, millest erilist esiletoomist väärib Uudo Ripsi hinnaline, sajakonnast eestikeelse Piibli erinevast väljaandest koosnev kogu (selles on ka 1739. aasta esmatrükk).

Kodulehel on õpilastele kiirligipääs Moodle'i õpikeskkonda, mis hoiab neid koolilainel – kontaktis kaasõpilaste, õppejõudude ja -materjalidega ka siis, kui nad ise mere taga viibiksid.

Kõigile külastajatele on siit ka otsetee Seminari Facebooki lehele.

Loomulikult täieneb koduleht pea igal nädalal. ■

▲ Kuues meenutusgrupis toodi ette koguduseelu eredamad hetked, naljakad juhtumised, ka toredad meenutused karjastest. Pastorite grupis valiti huvitavamat perioodi koguduseelus, meenutati nii teenimistöös läbi käidud äärmuslikumaid olukordi kui rõõmuhetki. Foto: Raul Valgiste

Viljandi kogudus tuli jõuluks koju

■ Sille Varblane

Pidusöök on laual, kodus elav pere on kohal, kuid isa süda ei anna rahu. Ikka jälle kiikab ta kardina vahelt välja, sest laia maailma õnne otsima läinud poega pole nendega. Mina, loo autor, olen üks neist, kellele Isa ütles: „Otsi mu poega ja tütart, julgusta neid tagasi tulema!" Et taevane Isa armastab ühtviisi nii kodus kui võõrsil olijat ja ka kodused pojad ihkavad nuumveist, siis korraldas Viljandi baptistikogudus ühe pidupäeva, kuhu kõik olid ühtviisi oodatud – nii isamajas viibijad, kodust välja läkitatud kui ka laias ilmas ringi rändajad.

Ettevalmistuskuud möödusid palvetades. Tundmatutest nimedest koguduse nimekirjas said meie jaoks Isa armastatud lapsed, keda otsima ta meid läkitas.

Meie südamepalve oli, et kohtumisel oleks Jumala ligiolu võimsalt kogetav igaühele. Iga ettevalmistus, iga teenimine, iga väiksemgi detail selles päevas pidi kõnelema taevase Isa armastusest.

Kogudus juhiti kolme kuu jooksul läbi südameid ettevalmistavast muutuste protsessist. Kõik sai tehtud erilise pühendumisega, olgu selleks siis kutse või koos kutsega saadetud video, mis oli sillaks viimase korra ja tänase päeva vahel. Kaunistatud ruumid ja jõuluroogadega lauad, tänukirjad, mis ei tulnud koopiamasinast kõigile ühtmoodi, vaid olid südamest igaühele isiklikult kirjutatud, väljendasid seda.

„Jõuluks koju" – kohtumispäev 10. detsembril 2016 – oli koguduse tänukummardus, et öelda meie armsatele liikmetele (olenemata sellest, kas nad elavad Viljandis või mujal, kas nad käivad koguduses või mitte), et Sa oled oluline ja väga armastatud nii Jumala kui meie poolt. See päev oli tänuavaldus samuti endistele liikmetele, eelmistele pastoritele ja armsatele inimestele, kes ka liikmeks olemata on meie kogudust kandnud oma südames ja abistanud erineval viisil.

Osalejate tagasiside kinnitab, et Jumal oli sel päeval tõesti reaalselt kogetav. Minul ühe korraldajana on süda tänu täis. Saan vaid nõustuda ühe osalenu sõnadega: „Jumalik idee ja imeline teostus, mis annab au Jumalale!"

Isegi kui me praegu selle vilju mõõta ei saa, sai Jumala armastus selle päeva läbi puudutada igat kutsutut. Olgu meie kogemus innustuseks igale kogudusele. Märkame, hoolime, tunnustame kõiki, kes kuuluvad meie koguduseperre.

„Jõuluks koju" päeva kajastavat Raul Valgiste poolt kokku pandud videot näeb aadressilt: https://vimeo.com/197410440.

▲ Kogudusepuu okstel on viitadena ristimisaastad. Kõige tumedamatelt lehtedelt leidsid end koguduse praegused liikmed, keskmistelt endised liikmed ja kõige heledamatelt koguduse sõbrad. Iga tulija sai kinnitada omanimelisele lehele lilleõie. Foto: Agnes Valgiste

▲ Tänukirjal võis näha fotot kolmest hoonest, mis on olnud läbi aegade Viljandi baptistikogudusele koduks, ja ka praegust kodu – uut kirikut. Foto: Raul Valgiste

EESTI EKB KOGUDUSTE LIIDU AASTAKONVERENTS

21.–22. aprill 2017, Tallinn

NOORTE 39. PIIBLIPÄEVAD „ELU PARIMAS VORMIS”

2.–4. juuni 2017, Tartu

EKB LIIDU 24. SUVEFESTIVAL

7.–9. juuli 2017, Kohila

MILLAL PIKENDADA TEEKÄIJA TELLIMUST

Ajakirja tagaküljel olevalt kleepsult saad teada, mitme numbri jagu Sinu tellimus veel kehtib. Kui kleepsul märgitud makstud numbrite arv läheneb nullile, siis on aeg juurde maksta – vastavalt summale pikeneb su tellimus.

Teekäijat võid tellida või tellimust pikendada mitmel viisil.

- Teekäija kodulehelt: www.teek.ee
- Teed ülekande Eesti EKBK Liidu arveldusarvele EE732200001120064572, märkides selgitusse oma nime ja aadressi.
- Helistades Eesti EKB Liidu kantseleisse: Tel 6700698